

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŠNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190,
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

HITLERJEVSKI ULTIMAT PAPENU

Hitlerjevci zahtevajo izročitev vse državne oblasti in popolno svobodo pri sestavi vlade — Velike stranke so z volitvami zadovoljne

Berlin, 2. avgusta. Snoči se je vršila seja voditeljev narodno socialistične stranke. Seja je bila strogo zapurna in je trajala pozno v noč. Kakor se govori, so hitlerjevski voditelji sklenili poslati Papenu in Schleicherju ultimativno zahtevo, da se narodnim socialistom izroči vsa oblast v državi. Vlada bodo sestavili po svoji uvidevnosti. Od dosedanjih ministrov so pripravljene obdržati le ministra za narodno obrambo generala Schleicherja. Državni kancelar Papen, ki je nameraval danes oditi na kratek dopust, je zaradi tega sklepa hitlerjevskih šefov svoj odhod iz Berlina odgodil.

Berlin, 2. avgusta. AA. V novem nemškem parlamentu bo zastopanih le še šest frakcij: narodni socialisti, socialni demokrati, centum, nemški nacionalci, bavarska ljudska stranka in komunisti. Izida volitev se posebno vesele narodni socialisti, komunisti in centum. Narodni socialisti vidijo v tem, da je stranka doslej v večini volilnih okrožij več glasov kakor pri volitvah v deželni zbor, novo zmago. Tako se je tudi izrazil v svojem proglasu voditelj stranke Hitler, ki zahteva na podlagi volilnega rezultata, da se zdaj vendar že izroči stranki oblast v roke.

V krogi centra pravijo, da so računali s prirastkom kakih 10% volitve na so ta pričakovanja še prekosila.

Komunisti trdijo, da je izid volitev in njihov uspeh pokazal, da je nimb o nepremagljivosti Hitlerja izginil.

V krogi nemških nacionalcev so iznenađeni nad tolikim napredkom komunističnih glasov. Vendar se jim to ne zdi bistvenega pomena, ker so prav toliko mandatov, kolikor so jih komunisti pridobili, social-

sti izgubili, tako da je levica v novem nemškem državnem zboru prej oslabiljena kakor okrepljena.

Najbolj je razočarana nemška državna stranka, ki je vključila svarišom nekaterih voditeljev šla samostojno v volilni boj. Ker šteje sedanji parlament 30 poslancev več kakor prejšnji, je uprava državnega zbora v veliki zadregi, kam naj spravi ljudi. Prostori parlamenta so bili namreč že do zdaj do skrajnosti izrabljeni.

Papen o svojih namerah

Berlin, 2. avgusta. Državni kancelar Papen je snoči sprejel poročevalca agencije »Associated Press« in mu dal daljšo izjavo o pomenu nedeljskega volilnega rezultata. Poudaril je, da so po njegovem mnenju volitve pred vsem pokazale, da ogromna večina prebivalstva odobrava načelo, ki ga je postavila sedanja vlada, da je namreč treba depolitizirati politično upravo. Zlasti prusko prebivalstvo je z volitvami odobrilo vladne ukrepe glede Prusije. O svojih namerah za bodočnost je Papen rekel, da si on in njegova vlada ne bosta prizadevala sestaviti v novem parlamentu kakšno večinsko koalicijo. Stopila bosta pred državni zbor s podrobno izdelanim delovnim programom in zahtevala od njega, da jasno pove svoje mnenje in zlasti pokaže, ali ima pogum v današnjih težkih časih s strankarsko politiko onemogočiti gospodarsko delo.

Francoski tisk o položaju v Nemčiji

Pariz, 2. avgusta. AA. Ves francoski tisk obširno komentira izid volitev v Nem-

čiji ter se bavi z eventualnimi posledicami, ki bi jih volitve mogle imeti za Nemčijo in za druge evropske države. »Ordre« pravi med drugim: Mi še zmerom verujemo, da v Nemčiji ne more priti do revolucije, prav tako pa ne vidimo nobenega načina, po katerem bi se v Nemčiji lahko vzpostavil red in mir. Nobenega dvoma ni, da je Papen pripravljen poveriti Hitlerju kakšen resor v svoji vladi. Hitler pa je za Papena danes prav tako škodljiv, kakor mu je bil včeraj koristen. Hitler se v današnjih razmerah ne bo zadovoljil samo z enim portfeljem in tako Papenu ne kaže nič drugega, kakor da stori vse, kar more, za doseg koalicijske Hitler - Brüning, ki bi iz patriotskih razlogov podpirala njegovo vlado. — »Ere Nouvelle« pravi: Usoda Nemčije se nahaja v rokah Reichswehra, ki se bo morala odločiti, ali naj se pridruži Hitlerjevemu legionarjem, ali pa naj te čete razpusti. V teh okoliščinah se bodočnost Nemčije zdi zelo negotova in človek mora biti nad vse pesimističen. Nobenega dvoma ni, da je položaj v Nemčiji hudo resen. Vsaka politika nemške vlade bo v polni meri odvisna od človeka, ki se je še včeraj zavzemal za to, da Nemčija ojača svoje oborožitve in da stalno dela za obnovitev svoje nekdanje hegemonije v svetu. Nemška vojska, ki bo v bodoče morala sicer služiti nemški notranji politiki, lahko postane tudi orodje nemške diplomacije. Takšen je stvarni položaj po nemških volitvah in ta položaj je v enaki meri nevaren za Nemčijo kakor ostali svet.

Razporeditev trgovine v Ljubljani

Večina veletrgovin je na levem bregu Ljubljanice, v modernem delu mesta

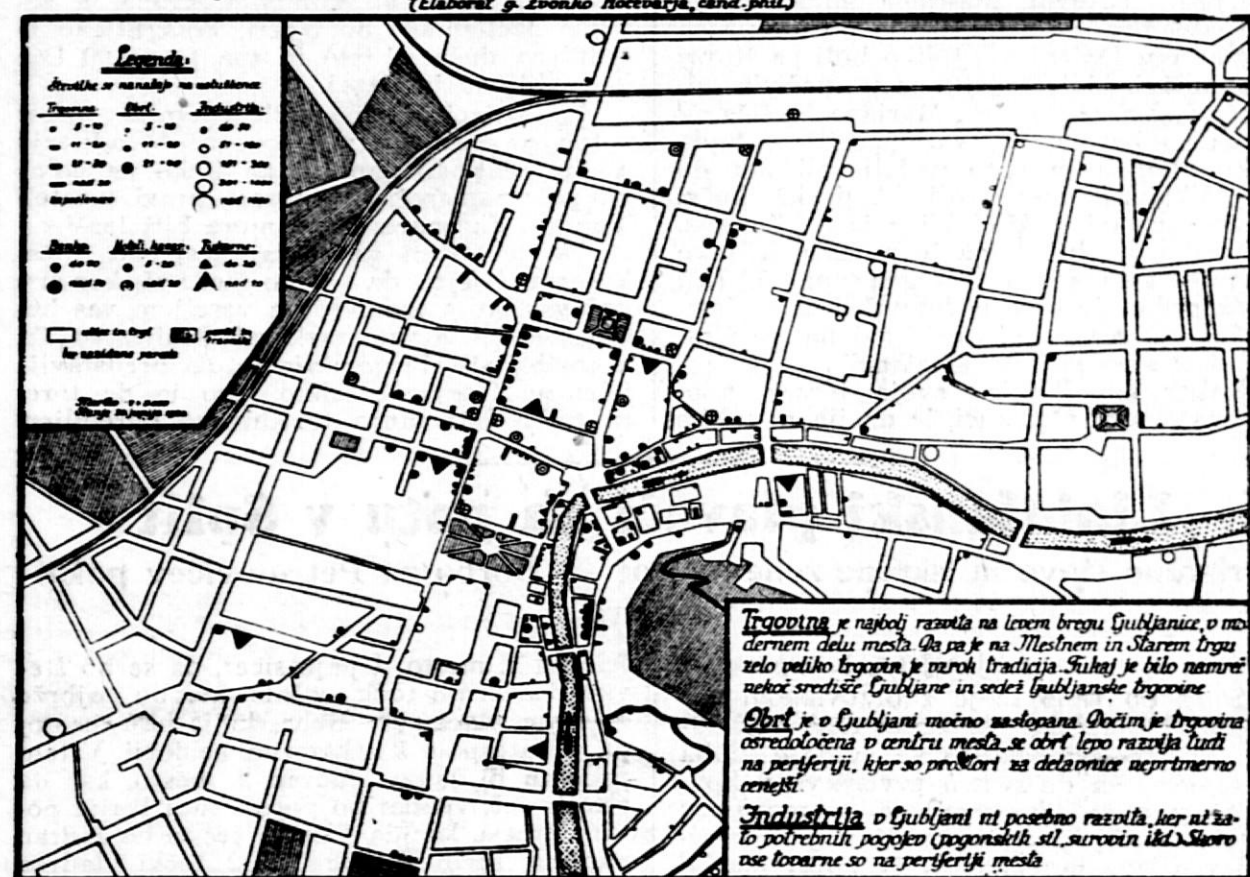
Ljubljana, 2. avgusta.

OUZD v Ljubljani razpošilja vsako leto koncem meseca junija ali začetkom julija glavne statistične rezultate v besedi in sliki, ki so zanimivi zlasti v narodno-gospodarskem pogledu. V tem pogledu je posebno zanimiva letošnja publikacija ob desetletnem jubileju OUZD-a. Publikacija vsebuje 8 slik in 6 tabel.

Slike: Sezijsko in konjunktorno valovanje zaposlenosti naših delavcev pred

zelo veliko trgovin, se ne bomo čudili, saj je znano, da je bil ta del nekod središče Ljubljane in sedež ljubljanske trgovine. Torej že tradicija vpliva tu na razvoj trgovskih obratov. Da leži ob zelo prometni cesti in da njen podaljšek vodi na frekventirano Dolenjsko cesto in dalje na deželno, to ni bistveno, kajti če si ogledamo ostale ceste, ne peljejo direktno iz mesta, ne opazimo nikjer sličnega primera: Tržaška cesta, ki je prav gotovo zelo važna pro-

Razporeditev trgovine, obrti in industrije v Ljubljani.

Ignac Seipel umrl

Po daljši boleznii je davi umrl voditelj avstrijske krščansko-socialne stranke in večkratni zvezni kancelar

Dunaj, 2. avgusta. V sanatoriju »Wienerwald« blizu Dunaja je davi ob pol 8. umrl bivši avstrijski zvezni kancelar in eden najvplivnejših avstrijskih politikov in državnikov, prelat dr. Ignac Seipel. Bolehal je že več let. Njegovo stanje se je mimogrede parkrat znatno izboljšalo, tako da so zdravniki že upali na popolno okrevanje, vendar pa se je vedno na novo zopet poslabšalo. V letošnji pomladi so mu začele moči vidno pojemati. V začetku junija se je zato podal v sanatorij »Wienerwald«, kjer si je res kmalu precej opomogel. Toda zopet le za kratko dobo. V juliju je slabel bolj in bolj, dobil je nenormalno nizko temperaturo in na poslednjem dnevu se je začelo pešati še srce. Že teden dni so si bili zdravniki na jasnem, da so bolnikove ure štetje. Danes ob 1. jutraj je dr. Seipel padel v agoni in ob pol 8. je izdihnil.

Na Dunaju, kjer so izvedeli za Seiplovo smrt že zgodaj dopoldne, je vest naredila globok vtis. Poslopja krščansko-socialnih institucij so izvesila črne zastave, zastava na parlamentu je bila spuščena na pol droga. Dispozicije za pogreb še niso znane. Ako umrli državnik v testamentu ni izrecno določil kaj drugega, bo pokopan z velikimi svečanostmi na državne stroške.

Dr. Ignac Seipel je bil rojen 1876 na Dunaju, kjer je absolvirati tudi vse šole od osnovne do univerze. Leta 1899 je bil posvečen v mašnika, a je ostal v dušebrižniški službi samo par let, nakar je vstopil kot katehet v državno službo. Leta 1908 se je habilitiral za docenta na teološki fakulteti dunajske univerze. Ostal je potem vseučiliški profesor, vendar pa je po vojni mnogokrat prekinil svoja predavanja, ker ga je okupirala politika. S politiko se je prvotno bavil le teoretično s članki in večimi študijami. Pridobil si je s tem tak ugled, da je med vojno že parkrat prišel v kombinacijo za ministra, dokler ni v zadnji habsburško-avstrijski vladi res postal minister socialne politike v Lammarschevem kabinetu. Odslej je ostal vedno v ospredju avstrijske politike. Bil je član vseh avstrijskih parlamentov po vojni in je kmalu postal voditelj krščansko-socialne stranke. L. 1922 je bil prvič zvezni kancelar; v teku svojega dveletnega vladanja je s pomočjo posojila Društva narodov izvršil prvo sanacijo Avstrije. V tem času je bil na Seiplo izvršen atentat, pri katerem je bil politični vodja zelo nevarno ranjen. Vendar pa je popolnoma ozdravel.

V drugo periodo Seiplove vlade padejo znane krvave demonstracije, ki so bile sredi julija 1927 na Dunaju in ki so zahtevale celo vrsto smrtnih žrtev ter so s tem še

bolj zaostrile že itak zastrupljeno politično življenje v Avstriji. Da bi se situacija olajšala, se je moral Seipel leta 1929 umakniti in prepustiti vladno poslancu Streeruwitzu. Vsi so bili takrat prepričani, da je umik le začasen in ko je Seipel v Vaugoinovem kabinetu leta 1930 prevzel zunanje ministrstvo, se je splošno smatralo, da bo prihodnji vladni stopil zopet na na čelo. Politične razmere, še bolj pa vedno boljše se pojavljajo bolezen dr. Seiplo, pa so to preprečile in državnik, ki je bil še v najboljših letih, se je definitivno umaknil iz političnega življenja.

Naši železničarji v Pragi

Praga, 2. avgusta. AA. ČTK poroča: Včeraj je prispelo v Prago 130 članov jugoslovenskega društva strojevodij in železniških inženjerjev. Goste je sprejel v pozdravil predsednik enakega češkoslovaškega društva.

Jugoslovenski strojevodje in železniški inženjerji si bodo ogledali glavne praške spomenike in znamenitosti, nato pa bodo obiskali več češkoslovaških mest in si ogledali tamošnje tovarne.

Netaktčnost nemškega diplomata na Poljskem

Varšava, 2. avgusta. AA. Poljski listi poročajo, da je poljska vlada protestirala pri nemški vladi glede na nedavni incident z nemškim odpravnikom pušlov v Varšavi Rintelenom Rintelen, ki je kakor znano, na demonstrativen način s poljsko zastavo, ki jo je lastnik huse razboresil na njegovem privatnem stanovanju o priliki nekakega poljskega praznika. Poljski listi obširno komentirajo ta incident in odredajo Rintelenu sleherni diplomatski takt.

Fiasko komunističnega prvega avgusta

Pariz, 2. avgusta. Po vesteh, ki prihajajo iz vse Evrope, je »komunistični« prvi avgust doživel povsod popoln fiasko. Ne le, da ni bilo nikjer niti sledu o napovedani svetovni revoluciji, komunistom se niti ni posrečilo, da bi kjerkoli v večji meri izžvali nered.

Pomorska razorožitvena konferenca

London, 2. avgusta. č. »Daily Telegraph« poroča, da se bo še pred svetovno gospodarsko konferenco vršila pomorska razorožitvena konferenca, ki se je bodo udeležili zastopniki petih pomorskih veselil. Konferenca naj bi se vršila, kakor vse kaže, že meseca septembra in so potrebne priprave že v polnem teku. Francoska vlada je baje že predlagala, naj se konferenca omeji na delo tehničnih strokovnjakov, Anglija in Amerika pa zastopata nasprotno stališče, da je treba dati konferenci vsekakor širše področje. Bržkone bo vodil ameriško delegacijo Hughes Gibson.

Gorgulov je blazen

Pariz, 2. avgusta. AA. Glavni častni zdravnik vseh umobolnih v seinskem departmanu dr. Legrain je poslal zagovorniku obsojenega Gorgulova odvetovalniku Gerardu pismo, v katerem pravi: »Ni prav, da se niste v trenutku, ko ste vstali k zagovoru svojega klienta pred sodiščem, sklicevali tudi name, da bi jaz podal svojo sodbo o duševnem stanju Gorgulova. Če bi se bilo to zgodilo, bi bil brez oklevanja izjavil: Ta človek je blazen. O tem ne more dvomiti noben zdravnik, ki je deloval 45 let po raznih umobolnicah. Jaz sem še danes, pet dni po obsojbi, ko sem nepristransko izprašal svojo vest, trdno prepričan, da je Gorgulov blazen in tega mnenja je tudi moj tovariš dr. Logre. Obsojeni Gorgulov ne sme pod giljotino, ker ne odgovarja za svoja dejanja; njegovo mesto je v umobolnici. Porotniki so iz neznanja in ker so bili pomanjkljivo poučeni, poslali pod giljotino blaznega človeka.«

Na koncu pooblašča dr. Legrain zagovornika Gerauda, da sme to pismo uporabiti po svoji najboljši vesti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2269.60—2280.96, Berlin 1337.72—1347.62, Bruselj 782.40 do 786.34, Curih 1097.35—1102.85, London 197.54—199.14, Newyork ček 5614.25 do 5642.51, Pariz 220.84—221.96, Praga 166.78 do 167.64, Trst 286.47—288.87.

INOZEMSKA BORZA.

Curih, 2. avgusta. Pariz 20.12, London 18.02, Newyork 513, Bruselj 7130, M'lan 26.15, Madrid 41.40, Amsterdam 206.3250, Berlin 122.10, Sofija 3.72, Praga 15.20, Varšava 57.60, Bukarešta 3.06.

svetovno vojno, sezijsko in konjunktorno valovanje zaposlenosti naših delavcev po svetovni vojni, sezijsko in konjunktorno valovanje povprečne dnevne zavarovane meze, razporeditev trgovine, obrti in industrije v veliki Ljubljani, zemljevid poljedelskih strojev v dravski banovini, verjetnost obolenja v posameznih letih starosti, povprečno trajanje boleznii v posameznih letih starosti in povprečna morbiditeta v posameznih letih starosti.

Tabela. Število članov po industrijskih skupinah, mednjih razredih in spolu ter zavarovana meza na dan 30. junija 1931, število članov po industrijskih in starostnih skupinah ter spolu na dan 30. junija 1931, število obolenj, ki odpadejo povprečno na vsake 100 zavarovancev po industrijskih skupinah, spolu in diagnozah iz l. 1930, trajanje bolno-podporne dobe po industrijskih skupinah, spolu in diagnozah v letu 1930, morbiditeta (število bolezensko podpornih dni, ki odpadejo povprečno na vsakega zavarovanca) po industrijskih skupinah, spolu in diagnozah v l. 1930 in statistika obolenj po spolu, diagnozah in mesecih leta 1930. (Vpliv sezijske na obolenja.)

Zanimivo in važno je dejstvo, da obstaja med statistiko OUZD-a in vseučiliščem v Ljubljani kolaboracija. Kot prvi rezultat te kolaboracije prihaja letošnja publikacija OUZD-a slika o razporeditvi trgovine, obrti in industrije v veliki Ljubljani (elaborat akademika g. Zvonka Hočevarja). To je popolnoma nov problem, ki je komaj našel. Kot tak ima morda tu in tam kakšno napako, kar je pri podobnih poizkusih skoraj neizbežno.

Trgovina je tipični mestni način služiti in je zato koncentrirana na gotovem prostoru. Razlikovati moramo veletrgovino in manjše trgovine. Prve zlagajo manjše mestne in podeželske trgovine. Zato rimejo veletrgovine kotlikor močje v osredje mest, dočim so manjše trgovine tudi na periferiji mesta in ne samo v središču.

Spodnja slika nam kaže, da je gros ljubljanskih veletrgovin na levem bregu Ljubljanice, v modernem delu mesta, kjer je še dosti prostora za velika skladišča; baš tu je stara stran Ljubljane in v tem se kaže, da še ni zrelo za velenost, kajti za skladišča je potrebno precej prostora in na ta način nastane neestetska vrzel med posameznimi večjimi poslopi.

Da pa je na Mestnem in Starom trgu

metna žila, nima niti ene večje trgovine. Isto je s Poljansko cesto in na vsem desnem bregu Ljubljane, od Krekovega trga pa do sotočja z Gruberjevim prekopom ni niti ene večje trgovine. Streliška ulica, ki je posrednica med centrom in za gradom, je prazna.

Dunajska cesta je zasedena šele v strogem centru; podobno je z Gospodarsko cesto: le prvi del, ki gravitira še k centru, je zaseden.

Čudno je, da šiška, ki je bila še pred kratkim močna samostojna občina, nima veletrgovin. Iz tega se vidi, kako zelo je odvisna v gospodarskem pogledu od Ljubljane.

V tesnem stiku s Starim in Mestnim trgom je Stritarjeva ulica, ki tvori prav za prav le nekak podaljšek te žile; verjetno pa je, da so trgovine mnogo novejšega izvora.

Druga, tipična trgovska žila, je Prešernova ulica. Le 5 večjih trgovin je ob njej. Zato pa je tem več manjših trgovin.

Sv. Petra cesta, ki pred leti ni imela skoraj nobene trgovine, je močno zasedena do Resljeve ceste in deloma Vidovdanske ceste — a le z manjšimi trgovinami. Ena sama večja je. Njeno nadaljevanje, Zaloška cesta, ima tudi le eno večjo, ki pa zalaga vse manjše okoliške trgovine. S trgovinami je posejana tudi Miklošičeva cesta, kamor se je preselila vsa trgovina iz Kolodvorske ulice, tako da ob tej danes ni niti ene večje trgovine.

Trgovska žila je tudi Židovska steza, ki pa zaradi tesnega prostora ne more dovolj uveljavljati svoje vrednosti.

Ostale ceste, ki pridejo v poštev za večje trgovine so: Selenburgova ulica, prva tretjina leve strani Aleksandrove ceste in pa eventuelno tudi Kongresni trg.

Trgovine so glede na blago, ki ga prodajajo, zelo različno razporejene; težko je reči, katera panoga je v kateri ulici najbolj zastopana. Vidi pa se jasno, da veletrgovine stijo le na zelo prometne ceste v središču, dočim je periferija skoraj popolnoma nezasedena, le krajevnim prilikom odgovarjajoče trgovine so.

V ilustracijo naj navedemo oficijelne številske celokupne trgovine v Sloveniji v letih 1925/30, ki jih bomo primerjali s številom ljubljanskih večjih trgovin po stanju z dne 30. VI. 1930. (Gl. »Glasilo za gospodarsko statistiko Slovenije« TOI, Ljubljana 1931.)

SLOVENIJA

Število koncel.	Število koncel.	Število koncel.	Število koncel.	Število koncel.	Število koncel.	Maso	Večje	Skupaj
1925	1926	1927	1928	1929	1930	30.6.	30.6.	30.6.
11438	11708	11869	11820	11694	12080	1112	114	1226

Podrobnosti izleta na Gorjance

V nedeljo bo prvi večji izlet iz Ljubljane na prelope Gorjance

Novo mesto, 1. avgusta. Kakor je »Slovenski Narod« kratko že poročal, priredila ljubljansko društvo »Kra-« in ekskurzijski odsek JUU v nedeljo 7. t. m. celodnevni izlet iz Ljubljane preko Novega mesta na Trdinov vrh na Gorjancih. Za ta izlet vlada med tukajšnjim meščanstvom veliko zanimanje. Izletnikom pripravljata tukajšnje Turjsko prometno društvo slovesen sprejem.

Ker so stroški izleta iz Ljubljane na Gorjance in nazaj minimalni — vsota je vožnja z vlakom, iz Novega mesta naprej pa z avtobusi skoraj na vrh Gorjancev, obilen zajtrk, kosilo, večerja, kar znaša 90 Din — pričakujemo velike udeležbe. Izletniki se pripeljejo z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.25 in se vrnejo z vlakom, ki pride v Ljubljano ob 22.10. Tako cenene in ugodne prilike, da bi si ogledali vso Dolenjsko z vrh Gorjancev, pa da bi premetirali poleg Dolenjske tudi še Belo Krajino in sasko banovino z Zagrebom, Ljubljanci ne bodo zlepa več imeli.

Po enournem postanku v Novem mestu, med katerim bodo gostje pozabili zajtrk, obstoječ iz gozla, kruha in 3 decilitrov pijače (vina, piva ali malinovca) se izletniki odpravijo proti Gorjancem. Peljali se bodo mimo znamenitega gradu Pogance, kjer žive potomci slovitega komandanta novomeškega brambovskega bataljona za časa Francozov Franca Ks. Langerja. Ta grad bo odin, ki ga bodo izletniki videli na vožnji proti Gorjancem. Mehovo, grad vrh Gorjancev, ki je bil eden najbolj utrjenih na Dolenjskem, je namreč v razvalinah. Zanimivo je, da nameravajo na njegovih razvalinah zgraditi velik razgledni stolp.

Pri Zajcu, tik pod prelazom čez Gorjance, bo poklonitev Trdini, ki ima tam vzidano spominsko ploščo, na to pa bo vodila pot proti Tovarni, mestoma mimo globokih prepado. Že med vožnjo bo prekrasen razgled čez Dolenjsko, toliko bolj pa še pri Gosposdini, ki je regulirana po načrtih odbornika »Kra-« inž. arh. Marjana Musiča. V kopalnem bazenu na Gorjancih (!) se bodo lahko okopali in nato nadaljevali pot do Sv. Miklavža, kjer stoji planinska kočica, oskrbovana od g. Hudoklina iz St. Jerneja. Postrežba g. Hudoklina je postala že tako znana — celodnevna prehrana stane 12 Din — da prihajajo se na letovišče celo Nemci. Žal, da ne morejo priti vsi na svoj račun, ker smo pač na Gorjancih.

Kakor ima Triglav svoja jezera, tako jih imajo tudi Gorjanci, le da jih ni toliko

in da so tudi znatno manjša. Tri jezera so, voda je tu mraz kakor led in tu se najbrž tudi nabira voda Gorjancev.

Od Sv. Miklavža naprej vodi pot deloma po košenicah, last graščaka Langerja iz Pogancev — sedaj pod agrarno reformo — deloma po gozdu krasnih bukev, dokler ne pridemo na Trdinov vrh (1181 m), najvišji vrh na Gorjancih, ki so za Dolenjsko in Belo Krajino isto kar je Triglavsko pogorje za Gorenjsko. Od tod se odpira prekrasen razgled na vse strani.

Okoli Trdinovega vrha rasto mogočne stoletne buke. Mnogo je še gozdov, do katerih se ne vodi ozkotna železnica. V teh gozdovih je še mnogo divjadi. Če bodo izletniki imeli srečo, bodo lahko presenečili srne.

Od Trdinovega vrha vodi pot do Tovarne ob gorskem potočku, kjer je zarezal upravitelj Gorjancev g. Zemljak rake. Pri Tovarni na desno strmo priprogi si bodo izletniki lahko ogledali divje prašiče, ki jih je ravno tako zarezal aglini g. Zemljak.

Izlet v ta najvišji in najlepši predel Gorjancev smo seveda opisali le v glavnih obrih. Izletniki si bodo lahko ogledali še nebroj drugih znamenitosti in se prepričali, da Dolenjska prav nič ne zaostaja za Gorenjsko, ki slovi kot nekakšna druga Svica. Dolenjska je pač vse premočno znana. Izlet Ljubljancem bo eden prvih večjih izletov na Gorjance.

Novomeško Turjsko prometno društvo, ki je po svojem zaslugam predsedniku, Ferdu Buku, in tajniku Karlu Mahorčiču, prevzelo organizacijo izleta od Novega mesta naprej, je poskrbelo tudi za vodnike, tako da bo radovednost slehernega izletnika lahko utešena. In ko se bodo izletniki vrnili v Novo mesto, jih bo že čakal obilen obed-večerja obstoječ iz juhe, zrezka ali pečenke, salate ali kompota, kruha in zopet 3 deci pijače po izbiri. Poskrbljeno je tedaj za dušo in telo in vse to za 90 Din iz Ljubljane in nazaj.

Po večerji bodo imeli izletniki prost vstop na gasilsko veselico pri Windijerju ali pa se bodo napolnili na Krko na čolne ali pa na marof, o katerem pravi pisatelj Vandot, da »paradiž ni more biti lepši.«

Novomeščani vas tedaj nestrno pričakuje. Glejte, da vas bo čim več, ker čim več vas bo, s tem večjim veseljem vas bo med sprejeli in vam razkazali kraljestvo Trdinovih bajk. Pripominjamo, da predstavlja izlet na Gorjance lahko turo in da torej ni treba biti zanjo turistovsko opremljen.

Ljubljanski plavalci na potu v Split

Prisrčno slovo in iskrene želje na pot — Borba za Petrinovičev pokal bo ostra

Ljubljana, 2. avgusta.

Snoči ob 17.46 se je z brzovlakom odpravila iz Ljubljane seniorska ekipa SK Ilirije, ki bo zastopala barve svojega kluba na seniorskem državnem prvenstvu v Splitu. Skupno je odpotovalo 20 tekmovalcev in tekmovalk, katere spremljajo poleg trenerjev Ulage in Salzerja, še potni maršal Poschl in sodnik Kramaršič. Obenem z Ilirijami so se odpravili tudi Primorjanci, s favoritom Wilfanom na čelu. Na kolodvoru se je zbralo veliko število članov obeh klubov, ki so želeli svojim tekmovalcem čim več uspeha in srečno pot. Z znanim bojnim klicem, ki se je razlegel po kopališču Ilirije ob vsaki ilirijanski zmagi na juniorskem prvenstvu, so se tekmovalci poslovili. Prav posebno so bili navdušeni juniorji, ki so priborili svojemu klubu državno prvenstvo v junor. plavanju. Vedno so opozarjali svojo starejšo tovaršino: mi smo dobili pokal »Novosti«, glejte, da se vi vrnete s »Petrinovičevim«. Dolgo so mahali rokami, brzovlak je bil že izginil med vagoni, a še vedno je stala množica pred peronom. Niso se mogli raziti. Le počasi se je začel kolodvor prazniti, vsem pa je bilo na jeziku le eno: ali bomo dobili Petrinovičev pokal? Se na cesti in pozneje v kavarni so se debate nadaljevale.

Že včeraj smo objavili izglede glede Petrinovičevega pokala. Ali ima res Ilirija dobre izglede? Vsekakor. Seniorsko moštvo je jako močno in kar je glavno, zelo izenačeno. Prav dobre izglede za placement ima Fritsch. Tudi v hribnem in pesnem plavanju ima Ilirija dobro oporo v Zirovnici in lanskem prvaku Severju. Jako močna je štafeta 4 krat 200 m prosto v sestavi Zirovnik, Turmšek, Josih, Fritsch, ki v borbi prav lahko doseže povprečni čas 2:40, kar da skupno 10:40. Ta čas mora zadostovati za drugo mesto. Dobra je tudi mešana štafeta 3 krat 100 m, ki se bo vsakakor plasirala na častno mesto. Na proгах 400 in 1500 m prosto ima dobre izglede Josih, ki je letos v sijajni formi in je že lani na obeh proгах odnesel četrto mesto. Jako slaba je bila lani Ilirija v seniorskah. Letos je malo drugače, ker nastopi z Lampretovo, ki ima najbolje izglede, da zmaga na treh točkah. Na 100 m prosto ima že 2 leti najboljši čas v Jugoslaviji in ji bo najbolj varna le Rojetova, ki pa je ne dosega. Na hribni progi je Lampretova na juniorskem prvenstvu izdatno izboljšala državni rekord in je pričakovati, da bo v morju plavala še boljši čas. Huda bo borba na 400 m prosto. Rojetova je stara rutinirana tekmovalka in rekorderka na tej progi, vendar je Lampretova v treningu dosegla tako dobre čase, da smemo tudi tu upati na uspeh. Slabše je pri ostalih seniorskah, posebno kar je morale Ilirija odpotovati brez dveh dobrih plavalcev. V tem pogledu je mnogo na boljšem Viktorija, ki bo letos odločilno posegla v boj s svojo damsko gardo, ki so bile dosedaj še juniorske. S sturgnostjo smemo računati, da bo Viktorija zmaga v vseh damskih štafetah in zasedla v drugih točkah vsa boljša mesta, kar bo dalo veliko število točk. Viktorija ima najboljše izglede, da postane seniorski prvak v plavanju.

Jadran se bo boril z vsemi močmi, Gre mu za pokal, katerega si je osvojil že štirikrat zaporedoma. Sedaj ima zadnjo šanso, da pride v njegovo trajno last. Letos se je dobro pripravil, zlasti je skušal izboljšati svoje waterpolo moštvo, vendar menimo, da Jaga ne bodo premagali. Jadranu so zadali hudi udarci juniorji, ki so se plasirali

še na 5. mesto. Upajo sicer, da se bo želeli doseženih točk zvišati, kar bo najbrže amfuran placement Boba, ki je baže nastopil v waterpolu z nekaterimi seniorji. V tem primeru bi zavzel Jadran 2. mesto, kar da 6 točk več, vendar bo potem tudi Ilirija postala tretja, kar da 4 točke več in bo Jadran napram Iliriji pridobil le 2 točki. Jadran ima jako težko stališče, ker se bo moral boriti proti vsem klubom, ki bodo enodušno nastopili proti njemu, da mu iztrgajo Petrinovičev pokal. Če se bo to posrečilo, je veliko vprašanje dali bo Jadran za dogleden čas sploh še mogel aspirirati na naslov najboljšega plavalnega kluba. Prav nevaren tekmelec je tudi Jug, ki ima v svojih vrstah nekaj izvrstnih plavalcev, kakor Matičič, Bibić, Dabrovič, Fabris in druge. Jugu pa manjkajo dame, tudi ekakšne nima nobene, kar znatno zmanjša njegove izglede. Jadranu bo pobral mnogo točk Wilfan, ki sicer ni v taki formi kot lani, vendar se v morski vodi prav dobro počuti in smerno pričakovati, da bo dosegel znatno boljše čase kot v Ljubljani. Lepe izglede ima tudi prsna plavalca Prekuhova. Če bo šlo vse po sreči, bo čez nekaj dni dragoceni Petrinovičev pokal v Ljubljani.

Tragedija in zločin

Maribor, 2. avgusta.

V soboto zjutraj se je odigrala v Podgorju ob skrajni naši severni meji krvava tragedija. Zidarski polir France Peršak iz Radgone je večkrat streljal na svojo 25-letno zaročenko Asto Rusovo in jo smrtno nevarno ranil, potem si je pa končal življenje.

Peršak se je nedavno zaročil z Rusovo, toda dekletovi sorodniki so nasprotovali zaročki, ker so ugotovili, da se je Peršak kmalu po smrti svoje žene drugi oženil in da njegova druga žena še živi. Astin brat je tudi zvedel, da je Peršak precej razuzdan. Med Rusovimi in Peršakom je nastalo precej napeto razmerje in Peršak je dekletu zagrozil, da jo ubije, če bi njeni svojci ne dovolili, da bi se poročila.

V soboto zjutraj je svojo grožnjo res izpolnil. Ob 5. zjutraj se je splozil v sobo Rusove in streljal na dekle, ki je bila še v postelji. Kroglja je zgrešila čim, Rusova je skočila s postelje in hotela pobegniti k sosedu. Peršak je tekel za njo in dvakrat streljal. Prva kroglja je zadelo Rusovo v vrat, imela je pa še toliko moči, da je stekla k sosedu. Peršak jo je pa dobil in streljal še dvakrat na njo. Zadel jo je v prsa in roko, na kar se je Asta zgrudila. Na tleh ležeči je Peršak nastavljal samokres na čelo in še enkrat sprožil, s srečo je pa kroglja mladenco samo opasila. Z zadnjim strelom iz samokresa si je Peršak končal življenje.

Ko so prihiteli sosedi, so našli Peršaka mrtvega, kraj njega je pa ležala v mlači krvi nezavesna Rusova. Pozvali so takoj dr. Lešanca iz Gornje Radgone, ki je nudi dekletu prvo pomoč, nato so pa Rusovo prepeljali v bolnico v Radgono. Njeno stanje je brezupno. Na kraj zločina je v soboto dopoldne prispela sodna komisija, ki je ugotovila dejanski stan.

V Ljubljani v nemški Avstriji je v nedeljo ponoči jugoslovanski dezertler Franco

Cernko sabodel do smrti 24-letnega viničarjevega sina Janca Marka z Rač. V vinogradih je nastal med njima prepri, med katerim je Cernko potegnil nož in smil Marka v vrat. Prerazal mu je goltanec in glavno žilo in je nesrečni Marko takoj izkrmavel. Po zločinu se je Cernko sam javil oblastim.

Promet z Dolenjsko oživlja

Semič, 1. avgusta. Letošnje zanimanje za dolenjski turistijski vlak je oživelo. Nedelja je pokazala, da dobivajo ljudje vedno več veselja do naše lepe Dolenjske in Bele Krajine. Izletniški vlak je bil poln. V nedeljo je bilo sicer zadnje v mesecu in marsikdo je imel v žepu kačo, navzile temu je bil pa izletniški vlak na Dolenjsko boljše zaseden kakor prvi. Iz Ljubljane se je odpravil zjutraj 275 izletnikov, vrnilo se jih je pa 341. Prvi izletniški vlak na Dolenjsko je pripeljal nazaj manj izletnikov kakor jih je odpravil in razlika je šla menda na račun dobre belokranjske kapljice, zdaj se je pa zgodil čudež, da se jih je vrnilo več kakor jih je bilo odpotovano. Dolenjska ima pač svoje muhe. Nad 20 turistov je obiskalo Mismo Goro nad Semičem. Razgled je zelo lep, pota bo pa treba bolj na gosto markirati, kar naj se opravi čim prej. Na Mirni Gori smo dobili poleg Ljubljancem še Novomeščane, Zagrebčane, in celo enega Celovčana, ki je prišel pogledat, kako živi sedaj pri nas po vojni in kako se rentira belokranjska železnica, ker je bil pri gradnji tudi on zaposlen. Vesel je bil z nami vred lepega napredka in privoščil si je zopet po dolgih letih dobre belokranjske kapljice. Na Mirni Gori smo dobili tudi — Angleža, ki ni mogel prehaliti belokranjskega podnebja. Semič utegne postati zelo važna postojanka za razne ture in kupčijo z vinom in grozdem. Lovci, ki ne morejo priti drugod do strela, imajo v okolici Mirne gore najlepšo priliko za nedeljski lov, ker gostoljubni lovski najemniki prav radi povabijo goste na lov.

Zelo je živahen povratek s turistijskim vlakom iz Bele Krajine. Nič žalostnih in zaskrbljenih obrazov, vse prijetno razigrano in pomeniki poteka nad vse živahno in šaljivo — vmes pa nove zdravice, priučene v enem dnevu med belimi rojaki. Postaje se hitro vrste proti Ljubljani, da človek prav nič ne čuti trizme vožnje in da se kar hitro znajde zopet na ljubljanskem kolodvoru. Priporočamo torej onim, ki še niso bili na Dolenjskem, naj napravijo poskus v nedeljo. Vožnja od Semiča stane en in tja 38 Din, za kar pa ima človek krasen užitek.

Kdo ve zanj?

Ljubljana, 2. avgusta.

Ljubljana je tako lepa, da jo vedo ceniti tudi tujci, pa tudi deželani sledijo pažljivo njenemu napredku. In zdaj je baš sezona nekakšnega splošnega preseljevanja, ljudje romajo iz kraja v kraj pod raznimi izgovori, najlepši je pa nedvomno, češ da gredo na počitnice ali letovišče. Od počitnic navadno ne ostane drugega kot nedolžen izlet ter ogled znamenitosti kakšnega bližnjega kraja, glavno pa je, da ljudje romajo iz kraja v kraj ter pospešujejo turjski promet.

Da, glavno je turjski promet! Zaradi turškega prometa so tudi vse znamenitosti, naravne lepote, posebnosti krajev, zaradi njega ljudje grade hotele, zdravilišča, zabavišča, kopališča in najbrž zaradi nje ga tudi postavljajo spomenike. Turjski promet je gibal vsega napredka, slava mu torej itd.

Toda naša kultura je globlja, kdo bi n. pr. mogel trditi, da smo postavili Prešernov spomenik zaradi turškega prometa, spomenik ki je zdaj napoti vsemu prometu. S tem vprašanjem si nam pa tudi ni treba beliti glava. Mimogrede je omenjamo, da je ta spomenik te vroče dni predmet pozornosti ubogih izletnikov, ki si s takšno vmeno ogledujejo naše znamenitosti in povprašujejo po njih. Prešerna res ni treba iskati, vsakemu je takoj na oči, saj je vsem napoti ter mora hočeš nočeš zadeti čbenj. Ker je že tako splošna last, ni tudi več takšna znamenitost in nihče se ne zanima mnogo zanj. Tujce zanimajo bolj poleg nebotičnika in Ljubljane skrite zanimivosti in posebnosti.

Včeraj je podozreli inteligent zašel v Tivoli. To naše krasno sprehajališče, ki smo nanj tako ponosni, sicer dobro pozna, jo tudi deželani, vendar ga kljub temu še vedno čudijo in ne omalovažujejo tako kot domačini. Zato ga radi vselej obiščejo, ko pridejo v Ljubljano.

Naš deželan se je sprehajal v Tivoliju ter obudoval tropično floro, ki tako imenitno uspeva pod našim žarkim solncem. Deželani znajo takšne stvari ceniti, še tem bolj, ker so večji prijatelji narave.

Nenadoma se je pa spomnil, da so nedavno odkrili v Tivoliju znamenitiku spominsko ploščo. Nekje pri brezovnem gozdičku bi moral biti. Pital je do vnožja hriba pod breze. Tam se poti porazgube in razcepilo. Deželan se je obračal pod brezo in ni napačen oči, da bi našel spominsko ploščo. Nenadoma je zagrmelo izza nekega drevesa:

— Ne po travi! Za hojo so poti!

Kot če bi ga pitali, kaj je odošlo na bolj doloceno pot. Izkazalo je bilo brezuspešno. Opogumil se je končno ter vprašal moža, ki si je vihal funaške vrpe, kje je Jesenkov spomenik. Mož je nastavljal roko za uho kot se spodobita s uniformirano možo, ter postajal. Prvič in drugič seveda ni slišal, končno je pa le odgovoril:

— Spomenik? Kako pa naj jaz vem zanj? Tudi mi smo ga že iskali, pa ga nismo mogli najti!

V uradu.

Ravnatelj: Kaj, že tretji prihajate v tem mesecu po predelju? Čemu pa potrebujete toliko denarja?

Uradnik: Saj ga ne potrebujem jaz, temveč moja žena, gospod ravnatelj.

— Ali smem vprašati, za kaj?

— Vi že smete, gospod ravnatelj, jaz pa ne.

Turjski promet v Rogaški Slatini

Zanimiva ekskurzija gostov —

Vzhličenost nad lepoto Slovenije

Rogaška Slatina, 1. avgusta.

Direkcija zdravilišča Rogaška Slatina prireja sadnje čase organizirane izlete svojih gostov v razne kraje Slovenije. Namen teh izletov je, da se seznanijo gostje z naravnimi krasotami naše domovine in poleg tega, da se jim nudi — predvsem po že končanem zdravljenju v zdravilišču — prilika na razvedrilo, zabavo in duševne užitke vseh vrst. Ti izleti, ki za stare turjske prometne zemlje niso nič novega, so vzbudili med gosti najpovoljniji odmev, zanimanje za nje je splošno.

V četrtek, 28. julija, se je vršil tak izlet v Slovenske gorice. Vseh prijavljenec je bilo 36, radi pomanjkanja prostorov, (samo dva razpoložljiva avtobusa), se je moglo izleta udeležiti samo 24 gostov.

Izletniki, ki jih je vodil šef recepcije zdravilišča, g. Sottler, so krenili na pot ob 5. uri zjutraj. Šlo je preko Rogatca, Majšperga in Ptuj na naravnost v Gornjo Radgono in od tam po končnih formalnostih v avstrijsko Radgono.

V avstrijski Radgoni so se gostje ogledali mesto in nekatere zanimivosti iz dobe po prevratu, zlasti iz dobe, ko je bilo mesto okupirano po naši hrabri vojski. Radgona danes vegetira; po svojem zemljepisnem položaju je v to neizprosno ob-ojena, če ji ne grozi sploh gospodarska smrt. — Avstrijski obmejni organi so se vedli napram nam izletnikom silno uslužno in taktno; to, v interesu turškega prometa razveseljivo dejstvo je treba poudariti, ker na naši strani ponekod ni vse brez prigovora.

V Gornji Radgoni so bili izletniki gostje g. Clotara Bouvierja, znanega vinogradnega posestnika, tovarnjara šampanjca itd. Ogledali so si vzorne kleti, napravo šam-

panjca, poskušali razne vrste vin, od namiznih do najfinejših, kakršne premore pač samo Bouvier in koncem koncev — ob bogati zakuski — srkali tudi fin eekt, ki je razigral duhove, razveval jezike tudi največjih filistrov in kaj čuda, če so se znašli ti duhovi ob zvokih gitare in mandoline naenkrat v ritmu kola, veseli in razigrani ne glede na starost.

Skupni obed je bil v zdraviliški restavraciji Slatina Radenci. Izletnike je počastil s svojo navzočnostjo g. Janžek, direktor zdravilišča. Pozneje se je pridružil tudi šef zdravnik g. dr. Rožič. Po obedu, pri katerem je bilo izmenjano več priskrbljenih napitnic, so si gostje ogledali zdravilišče Slatino Radenci, nekateri so se tudi kopali. Gostje so dobili kar najpovoljnijeje užitke.

Ob 3. uri popoldne so se gostje odpravili proti zadnji točki svojega zleta: v Kapelo. Tu jih je sprejel in pozdravil upravitelj banovinskih vzornih drevesnih in trtnih nasadov ter vinarske šole, g. Glaser. Zabilog je pričelo rostiti, tako da obhod kultur in drugače redko lep razgled raz kapelski vrh ni nudil svojega pravega užitka. Na hitro roko organizirana poskušanja vin iz biblioteke tega zavoda je razkrila gostom nedosegljivo kakovost pridelka Slovenskih goric.

V najboljšem razpoloženju so se vrnili izletniki zvečer preko Ptuj in Polčan domov. — Vsi, med njimi tudi zelo odlične osebnosti, ki so prepotovale že mnogo sveta, so priznali, da jim ostane ta izlet v neizbrisnem spominu in nedvomno je, da bodo zopet prišli v naše kraje. Če se je s tem izletom opozorilo tujce na naše pridelke zlasti na vino, je to le argument več v presojanju važnosti takih prireditev.

Za staro beraško pravdo

Starovpokojeni berači in aktivni vojščaki svete krize

Ljubljana, 1. avgusta.

Časi so se tako poslabšali, da trpe tudi berači krivico, kot se jim zdi. Trpeti krivico pa pomeni boriti se za okrnjene pravice. Toda berači nimajo zagovornikov, tudi organizirani niso, da bi napadali ter oblegali vsemogoče in vsemogočne činitele s deputacijami in vlogami. Kot tih protest je pa njihova živost ter trdnost. Kljub vsemu si ne pustite kratiti pravice, nihče izmed njih še ni odločil palice, le malhe so nekateri zavrgli, ker so se prilagodili novim razmeram.

Meščani bodo seveda godrnjali, češ, čemu je treba zagovarjati berače, ki jih je vendar toliko, da jim bo treba napovedati kršiteljsko vojno ali celo plinako, sicer nas bodo preplavili in pomandrali kot Huni. Sočustvujemo z meščani, pri arcu so nam vse njihove bolečine in težnje. Stvar pa ima tudi drugo barvo. Zadeje čase imamo namreč več kategorij beračev ter bi jih lahko delili po kategorijah kot vpo-kolence; torej v starovpokojene berače in aktivne vojščake svete krize. Žalostne zadeve so to, zlasti še, če hočeš pisati o njih. Beraštvo se je tako razpadlo, da moraš biti sam vsaj aktiven berač, če hočeš podati stvaren pregled in vpogled na d v to večno moderno panogo človeškega udejstvovanja.

Beraštvo je dvakrat žalostna zadeva, ker je prepovedano. Tisti zlati čas so že zdavnaj minili, ko so bili berači nekakšni bojni poslanci, zato na svetu, da so si ljudje lahko služili z miloščinami nebeša. Kaj kmalu je prišla druga moda in beračenje je bilo prepovedano. Brdsko so to kruto prepoved obkrožili vsi berači, pokolili in prižigali. Zakeži so bolj za staro pravdo.

V Ljubljani smo bili vedno demokratični ter smo priznavali vsakemu, kar mu pripada. Zato smo proglasili petek za dan vseh beračev. Zakaj baš petek, o tem se ni treba prepirati. Petek je bil že iz tega razloga priporočljiv, ker smo se včasih ob petkih postili (meso je bilo celo dražje kot zdej) ter nam ni bilo treba deliti beračem klobas. Ob petkih so berači, dokler jim ni bila odvzeta ta pravica, naravnost manifestirali za svoj žalostni poklic. Zdej pa manifestirajo ob petkih za svoje pravice, obiskujejo meščane kot so jih vedno, samo da jih je zdaj mnogo več kot jih je bilo včasih in da smukajo iz hiše v hišo bolj oprezno.

Tako so tudi zadnji petek podajali drug drugemu klijake, kot da je pač samoumevno, da prosijo. Meščani, ki so si nabavili odkupne miloščinske tablice, pošiljajo berače vedno na magistrat. Tega pa petkovi berači ne morejo razumeti, kaj bi naj iskali na magistratu.

Med temi berači jih je mnogo, ki res ne vedo, da so »vpo-kolenci« ter da so ukolnjenje njihove aktivne pravice. Stari so, da se komaj premikajo in kdove, od kod pridejo na svetlo.

Povejte mi no, zakaj je prepovedano prositi? Saj je danes petek, ali ne? se je pritoževal sključeni stari. Obklea mu je zelo svetleč, češ, so izgubili pete, skozi klobuk se je pa svetila pleša.

Beračenje je prepovedano v petek in svetek, pač pa na magistratu izplačujejo podpore rezelem, če imajo kaj droblja.

Tega pa res ne razumem! Saj ne beračim, samo po svoje pridem, vsak mi lahko takoj da, potem pa takoj izginem. Dajati pa menda ni prepovedano. Zdej sem že tako slep, da ne vidim več niti nobenega čitka, na cesti ali pa ljudje več ne kade. Kaj bodo pa naredili z menoj, če me dobe pri beračenju?

Zaprli vas bodo. Ali vas še niso nikdar?

Kaj, poštene ljudi bodo zapirali? Mene zaprli. Da sem doblil takšno sramoto na stara leta! Dajo nam naj, kar so nam dolžni! Svoje pravice zahtevamo! Petek je naš dan!

Starec se je razvel kar mladostno. Še to je toliko z gorjačo po tleh in mahal

z rokami, kot da se pretopa.

— No, pa mi povejte, zdaj ste vsi tako pametni, kaj naj počno berači, če ne smejo več beračiti? Ali naj gremo v cirkus? Da boma kazali, kako bolhe plešejo? Kaj mislite, da bi prosili, če bi mi ne bilo urea? Odkar pomnim, je bil petek beračev dan in dokler bom mogel hoditi, bom berači ob petkih! Mene pa že ne bo nihče gojufal, pa tudi zapreti se ne pustim!

Beležnica

KOLEDAR.

Danee: Torek, 2. avgusta, katoličani: Porciunkula, Aifonž Lignorški, Bojan; pravoslavci, 20. junija.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Nestopir.

Kino Ideal: Škok v prepadi.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijan trg 6, in Karalit, Gospodarska cesta 10.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 2. avgusta.

Včeraj je policija zaključila preiskavo v zvezi s ponarejanjem bankovcev. Vseh devet aretirancev je bilo izročenih sodišču, z njimi vred je pa policija izročila sodišču tudi tozadevne pisne. Razprava proti ponarejevalcem se bo vršila v kratkem.

V mestu, zlasti pa v okolici, je bilo zadnje čase izvršenih več vlomov in tatvin. Tatovi so odlašali vse, kar jim je prišlo pod roke, zlasti so pa kradli obleke, posteljnino in perilo. Te dni je prišla policija več Bosancev, ki so bili osumljeni vlomov in so jih v rešnici tudi izvršili. Prvim aretacijam so sledile še druge in je do včeraj policija aretirala 9 Bosancev, ki so kradli kar na debelo. Na kriminalnem uradu policijske uprave je cela zaloga perila, odej, prevleke, starih in novih čevljev, obleke, gramofon in še nebroj drugih predmetov, ki so bili ukradeni v zadnjem času. Več lastnikov ukradenih stvari se je že javilo. Policija nadaljuje preiskavo, podrobnosti o uspehu pa bo objavila v nekaj dneh.

V nedeljo je bilo na Savi od Jezice do Tomačevega kar črno kopalcev. To priliko so izkoristili tudi tatovi, ki so pridno poslovali na savskih bregovih, praznilni žepe in odlašali tudi obleke in obutev. Na policiji se je javilo več okradenih kopalcev, med njimi je bil tudi pilot Josip Križaj, ki je nedavno s italijanskim letalom pristal na naših tleh. Križaju je nekdo izmaknil uro in 40 Din. Skupna škoda znaša 1400 dinarjev.

Poštni uradnik Ludvik Parkelj je prijavil, da mu je včeraj nekdo z dvorišča glavne pošte odpravil 800 Din vredno kolo znamke »Puch«. — V Kolesijski ulici št. 29 se je nekdo splazil na vrt nadučitelja Antona Semeta in mu odnesel iz kurnika 17 piščancev v vrednosti 500 Din, otreseel mu je tudi nekoliko jablano ter mu napravil 30 Din škode. — Na Poljanski cesti 36 je včeraj neki mladenič odnesel Francu Tonju iz veže 350 Din vreden

Dnevne vesti

Minister očitajne politike in narodnega zdravlja g. Ivan Pucelj nastopi prihodnji teden vtedenčni dopust in prosil, naj se ta čas ne naslavlja pisma njemu, ker bodo ostala neprečitana.

Razpis službe. Kmetijska družba v Ljubljani razpisuje mesto uradnika komercialista in vnovčevalca, ki je strokovnjak za vnovčenje pridelkov in za eksport. Službeni pogoji po dogovoru. Prosilec mora predložiti sprave o doseganju službovanju in delovanju sploh. Prošnje je vložiti najkasneje do 15. t. m. na Kmetijsko družbo v Ljubljani.

Novo ravnateljstvo bolniške blagajne. »Merkurja«. Včeraj dopoldne se je vršila v Zagrebu konstituirajoča seja ravnateljstva bolniške blagajne »Merkurja«. Lani se je povečala število članov »Merkurja« za 1770, dohodki pa v primeri s predanskim letom za 1.308.591,60 Din. Za predsednika je bil izvoljen soglasno ravnatelj tvrde »Pilot« v Zagrebu Slavko Perkovič, za č. podpredsednika bančni uradnik Gjuro Vukadinović kot zastopnik namestencev, za II. podpredsednika pa zastopnik delodajalcev tajnik Zbornice za TOI dr. Vekoslav Fladšer.

Smrt bivšega srbskega ministra. V Beogradu je v nedeljo umrl bivši predvojni srbski pravosodni minister Dragutin Stamenković, čegar zet je minister Boža Maksimović. Pokojni Stamenković je bil eden izmed najbolj priznanih pravnikov v predvojni Srbiji. Po 29. maju 1. 1923 se je umaknil iz političnega življenja.

V Osljeju jesenskega velesolja ne bo. Uprava osljeskega velesolja je imela v soboto burno sejo, ki je na njej razpravljala o jesenski prireditvi. Ugovorjeno je bilo, da je za jesensko prireditev zanimanje v gospodarskih krogih zelo malo in da se je prijavilo le nekaj razstavljalcev, kar je posledica posledica gospodarske krize, na drugi strani moramo pa tudi upoštevati, da naši državni dva velesolja, Ljubljanski in zagreški, popolnoma zadostujeta. Uprava osljeskega velesolja je sklenila, da letošnjega jesenskega velesolja v Osljeju ne bo.

Novi strokovna zadruga. Žiri so po večini obrtniške občine in imajo tri obrtne zadruge. Ena je imela v nedeljo 24. julija občini zbor. Leta 1929 je bila ustanovljena nova strokovna zadruga. Prva je pa nasprotovala in prišla v konflikt z Zvezo obrtnih združenj v Ljubljani. Ker je pa zveza v likvidaciji, je posetili občini zbor pristav Zbornice za TOI dr. Koce, ki je poročal o novem obrtnem zakonu in obrtniških organizacijah, za kar so mu bili zborovalci zelo hvaležni.

Razpisni službi banovinskih cestarjev. Banska uprava dravske banovine razpisuje v območju sreskega cestnega odbora Slovenjgradec dve službeni mesti banovinskih cestarjev in sicer 1 mesto za progo od km 1.500 do km 9.500 na banovinski cesti Velenje - St. Ili - Polzela, in 1 mesto za progo od km 6.500 do km 12.864 na banovinski cesti Soštanj - St. Vid. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. t. m. pri sreskem cestnem odboru v Slovenjgradcu.

Novo železniško postajališče. Včeraj je bilo odprto novo postajo Dugo Selo in med postajališčem Prečec novo postajališče Osterla.

K amsterdamski razstavi. Ker nekateri domnevali, da je polemika članka v »Slov. Narod«, tihoča se jugoslov. amsterdamske razstave, napisal ali g. E. Justin ali g. H. Smrekar, izjavljamo, da je ta domneva napačna. Imenovana gg. imata navado, da se pod vsak svoj dopis podpisata in se ne skrivata pod anonim. Uredništvo.

Sprejem gojencev v višjo pedagoško šolo v Zagrebu. V novem šolskem letu bo sprejetih v višjo pedagoško šolo v Zagrebu 60 rednih slušateljev (ic) učiteljev in učiteljk ljudskih šol. Oni v državni službi imajo v šoli pravico do polnih rednih prejemkov, ki jih imajo kot učitelji. Prošnje je treba poslati rektoratu do 31. t. m. Prošnjam je treba priložiti izpovedavo o učiteljskem zrelostnem izpitu in o praktičnem izpitu (o definitivnosti) najmanj s prav dobrim uspehom, potrdilo o letih učiteljske službe in ocene o delu v tej dobi (sprejeti bodo samo oni, ki imajo najmanj tri leta odlične ocene), rojstni list (kandidat ne sme biti starejši od 38 let) ter kratek opis, kje je služil in koliko kot učitelj, ali je oženjen in koliko ima otrok. Slušatelji višje pedagoške šole ne morejo biti istočasno vpisani kot slušatelji univerze.

Zahteve pekovskih pomočnikov. Zagrebška sekcija zveze živilskih delavcev Jugoslavije je imela včeraj sejanek, da bi se delavci pogovorili o pogajanjih z delodajalci glede kolektivne pogodbe ter delovnih in plačilnih pogojev. Namen sestanka je bil proučiti vzroke brezposelnosti med pekovskimi pomočniki. V Zagrebu je zaposlenih 420 pekovskih pomočnikov, brezposelnih je pa 125. Ugovorjeno je bilo, da tičji vzrok brezposelnosti v tem, da se delodajalci ne drže določb zakona o delovnem času. V Zagrebu delajo mnogi pekovski pomočniki po 12 do 16 ur dnevno, ob petkih in sobotah pa celo 20 ur nepretrgoma. Organizacija bo zahtevala od banke uprave, naj skliče posebno anketo, posvečeno temu vprašanju.

Dobava. 6. t. m. se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave živil (škol, riž, zdrob, testenine, konzerve, olje). Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bodo lepo vreme motile najbrže krajevne nevihte. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države lepo in vroče. Zanimivo je, da imamo najhujšo vročino pri nas. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Ljubljani in Skopju 33, v Zagrebu, Splitu in Beogradu 32, v Sarajevu 31, v Mariboru

26 stopinj. Edino Mariborčanov torej solnce ne žge tako hudo, da bi morali bežati na hladno. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,3, temperatura je znašala 17 stopinj.

Krvava tragedija v vlakcu. Z počasnimi osebnim vlakom, ki vozi iz Zagreba na Sušak, so se peljali predanocnim iz Karlovca sušaki redar Stevo Bijevec, njegova žena Veronika in njuna tletna hčerka. V predoru pri Liči - Kobiljaka je pa Bijevec ustrelil svojo ženo, potem je pa skočil na stranišče in si hotel končati življenje, pa se ni dobro zadel. Tragedijo so opazili šele na Sušaku, ker je bila družina sama v kupeju. Truplo Bijevečeve žene so prepeljali v prosekuro, kjer so zdravniki ugotovili, da jo je zadel krogla naravnost v srce. Bijevec je pa samo lažje ranjen. Mož se je baje že dolgo pripravljala na ta korak. V poslovnem pismu prosi prijatelje in sorvražnike, naj mu oproste in pravi, da je gmotno in moralno uničen. Zato je sklenil ubiti ženo in sebe. To pismo je napisal že 13. julija.

V smrt zaradi bolezni. Že včeraj smo poročali, da si je v Zagrebu končala življenje uslužbenka tovarne Union Ana Utar. V smrt je šla zaradi težke bolezni. Iz poslovnih pism je razvidno, da je živela zadnje čase z uslužbencom šumske d. d. v Popovcih Stjepanom Maltarjem in imela z njim otroka.

Samomor vdove bančnega ravnatelja. Včeraj dopoldne se je ustrčila v Zagrebu vdova bančnega ravnatelja iz Gilne Mileva Ivančević. Kot soproga bančnega ravnatelja je bila vajena brezskrbnega življenja, po moževi smrti je pa zabredla v težak gmotni položaj in nazadnje je morala oddajati sobe v najem. Težko življenje, ki ga ni bila vajena, jo je tako strlo, da si je poglala kroglo v glavo. Našli so jo prijatelji na stolu s samokresom v roki mrtvo.

Poskušati je najbolje. Več kot 6 milijonov ljudi uporablja dnevno prijetno osvežujočo »Chlorodont« zobno pasto, da ohrani svoje bele zobe. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.

Pri boleznih želodca, črevesja in prebavnih privede uporaba naravne »Franz Josefov« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaka izvestja poudarjajo, da se »Franz Josefov« grenčica zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Prisrčna svečanost. Snodi ob 20. uri se je zbral ves pevski zbor Ljubljanskega Zvona v svojih novih društvenih prostorih v Mostnem domu, ki so mu jih blagohotno dodelili mestni očeti Ljubljanski. Senior naših skladateljev, čestitljivi pater Hugolin Sattner je dospel z društvenim pevovodjo in urednikom »Zborov« g. Zorkom Prelovcem, počastil zbor Ljubljanskega Zvona, naslovil nanj kratek, pa zelo vreden nagovor o pomenu in važnosti peja za človeško življenje, priporočal pevcom in pevkan prido posejanje pevskih vaj, želel društvu lepega napredka v sedanjih smernicah, nato pa je blagoslovil društvene prostore in zbor. Po njegovem govoru in po blagoslovitvi je društveni mešan zbor z velikim navdušenjem zapel Fr. Farjančičevo »Tone solnce, tone...« in M. Železnikovo »Naši Materic. Vzpodbujajoče besede za intenzivno delovanje društva v bodočnosti sta se izpregovorila društveni predsednik hr. Lujo Drenovec in društveni pevovodja hr. Zorko Prelovec. Obenem so prečeli vsi pevci in pevke, ki so tekmovali na pevski tekmi povodom 60letnice »Glasbene Matice« in si priložili v prvi kategoriji mešanih zborov prvo nagrado Ljubljanskega Zvona, diplome z reprodukcijo R. Jakopičeve »Družine«. Ljubljanski Zvon želi v jeseni proslaviti 100letnico IV. pl. Zajca z izvedbo njegovega »Očenaš« in »Vstajenja Kristusovega« z večernim koncertom v franciškanski cerkvi. Obe deli sta pisani za soli, mešani zbor in veliki orkester. Pevski zbor Ljubljanskega Zvona se je od otvoritve novih prostorov vračal domov navdušen in vnet za nadaljnje kulturno delo.

S pruskega meštu so popolnoma odstranili nasip ter ugotovili, da so vse mostnice popolnoma trhe. Les je tako preperel, da se drobi pod prsti. Ždi se, da ga je napadla žirna goba, sicer je pa tudi vedno trohnel zaradi vlage. Voda je pricala skozi nasip do mostnice, da so bile po dežju vedno delj časa vlažne, in hrastov les, iz katerega so mostnice, tudi strohni, če ni stalno v vodi ali popolnoma na suhem. Most je tudi precej star, saj je bil zgrajen že pred tridesetimi leti, ob priklji gradnje tramvajске proge. Prvotno je bil določen le za tramvajski promet pri šentpetru, kjer sta bila tedaj dva lesena mostova. Ta most je stal pri šentpetru do leta 1918, ko so ga prestavili na Prule. Zdej nameravajo izmenjati vse mostnice z novimi, širšimi, most bo namreč meter širši. Najbrž bodo naredili tudi hodnika za pešce, ki ju doslej ni bilo. Najbolje bi bilo seveda, da bi zgradili železobetonski most, toda zdaj je težava s krediti.

S čevljarškim mostom je še vedno mnogo dela. Doslej niso bila še izvršena elektromonterska dela, položen kabel. Včeraj so začeli polagati pod trančo betonske cevi, skozi katere napeljujejo kabel v mostno konstrukcijo in od tam elektrovode v svetilnike.

Cesta za Gradom je ona najbolj frekventirana, naj večje dolenjake stran mesta v najbližnji smeri s središčem v trgom. Zato je pa nekoliko prenaka, kar se zlasti čuti zato, ker ni tlakovana ter se

sporoja pešci doslovno borili na nji, da pridejo izza Gradu na Mrše ceste a trotoarji. Ta cesta nima namreč nobenega hodnika. Seveda je pa zelo oteženo tudi vso promet na vodno razstiri ter vegasti cesti. Treba bi jo bilo tlakovati še zdaj, toda najbrže je ne bodo še tako kmalu, čeprav so jo že včeraj merili.

Dr. LJUD. MERČUN

specijalist za notranje bolezni
zopet redno ordinira
od 11-12. dop. in 1/2-3 pop.
Ljubljana, Aleksandrova 4/I
Telefon 24-45

Regulacija Ljubljane gre urno od rok. Pogostitev se vrši še ob bolnoli. Tu je svet še mehkejši. Ob Fisterjevi hiši so v akciji kompresorji, ker je ondi še dokaj trdih konglomeratnih skal. Rasstrajevanje se vrši večkrat na dan. Pri tem so doslej največj tpepla okna Hrbarjeve tovarne. Veliko šip je zaženketalo v strugo. Škodo je podjetje vselej sprati poravnalo. Kamenje je priletelo tudi na hiše, ki stoje na desnem bregu ter ubilo opeko. Škarp je klesanega kamna je v delu pod vodmatemskim mostom in nad njim ob Hrbarjevi domačiji. Tu je zaposlenih več kamnosekov. Ob bolnici bo struga nekoliko naravnata. Tako vsaj kažejo protiji, ki so postavljeni na brežini.

Obnova hiš. Na Ambroževem trgu je postavljen zidaraki oder ob visokopričih, enonadstropni hiši št. 8. Last Lichtenurnovega zavoda. Zdej popravlja okruščen sid in omet, nakar bodo posopje še prelieli. Poslopje stoji na oprtezi prostoru, zato bo obnova tem bolj povzdigla mičnost Ambroževega trga. Re noviranje prečelja vodi stavbno podjetje Jos. p. Mozetič.

Avtomobilski izleti Zveze za tujski promet (Putnik) od 2. do 8. avgusta. V torek: Ljubelj, Din 59, in izvir Krke - Zumberk, Din 76; v sredo: Jezerško Din 59 in Visoko - žiri - Vrhnika Din 65; v četrtek: Logarska dolina Din 125 s prebrano; v petek: Ljubelj Din 59 in Jezerško Din 59; v soboto: dvodnevni izlet na morje v Bakar Din 240 in poldnevni izlet v Polhov gradec (najstarejše freske v Sloveniji) čez Vrzdane - Horjul - Vrhnika Din 49; v nedeljo: v Logarsko dolino Din 125; v ponedeljek: Zupanova jama Din 39. Nadalje prirediti Zveza 13. t. m. dva četa na morje in sicer tridnevni (od 13. do 15. avgusta) v Bakar za Din 350 s vso oskrbo in pa izlet v Dubrovnik voditi naše morske obale in nazaj čez Sarajevo - Jajce - Bihač - Pivovarka jezera - Bakar. Ta enajstodnevni izlet bo od 13. do 23. avgusta t. l. in stane z vso prehrano in prenočišč (napitnine, postrežba) približno Dina 2000 za osebo. Prijave sprejema »Putnik« do 11. t. m.

Originalna izložba. Izložbe trvdke Kette na Aleksandrovi cesti so še od nekaj slovele po svojem okusu, eleganci in originalnosti, med najoriginalnejše pa spada gotovo zadnja, ki jo je aranžiral mladi in talentirani tvrdki aranžer g. Ludvik Grlic. V ozadju izložbe je velik zelen krog, v njem žitno polje - pravo žitno klasje, med katerim se bahašo šopiri mak, sredi polja je pa postavljen ptičje strašilo. Tu di sicer je aranžma zelo posreben in gre gosp. Grlicu vse priznanje.

Brez arca. Topli žarki solnca in vrtni stroj, kakršnih se poslužuje podjetje »Slograd« za odstranjevanje skal ob poglobitvi Ljubljanične struge tam za splošno bolnico v Ljubljani, so pravihili na dan tudi kakih 10 cm velikega kuščarja, ki je prišel iz svojega skrivališča, nekaj trohtkov radovedno opazoval, kaj se dogaja okrog njega. To prikljo je porabil nek brezsrčen uslužbenec pri kompresorju, da javno dokumentira naraščajočo pomankanje arčne omlke. Zgrabil je nič hudega slutečo živalico, jo polil s bencinom, sažgal in spustil. Kuščar je bežal v obliki goreče balke nekaj metrov po bregu in se končno ob amahu okoli stoječih tovarnišev brezsrčneža od opeklin omamljen zgrudil. Mislil, da ni treba komentarija.

Prometne nezgode. Včeraj je bil dam prometnih nezgod. Na Bleiweisovi cesti je doletela lahka nezgoda nekakega motociklista, na drugem koncu mesta sta trčila skupaj dva avtomobila, v bolnico so morali prepeljati dva štirih prometnih nered. Prva je bila uradnica Breda Jakličeva, stanujoča na Mostnem trgu št. V Mostah jo je podrl neki napredni motociklist in jo precej poškodoval. - Na Hraški cesti je neki voznik podrl šestletnega Ervina Burbycha in mu zlabil več zob.

Umrja je v najlepših letih gospa Marija Kleink, posestnica v Ciglarjevi ulici 41. Ker je bila pokojna članica mošćanskega Kola in zelo naklonjena našemu društvu, bila je zelo zavedna narodna žena, je dolžnost članic, da se posreba, ki bo jutri ob 16. iz javne bolnice, v večjem številu udeleci. Odhornece prosim s znakom. - Predsednica.

Došli so govori internacijskimi prvotni artikli v hotel Tivoli. 417n

Iz Novega mesta

Ograjeni hlači pomestja. Prihitično pred pol letom je stanovnijska komisija mestne občine pregledala vse hiše ter si beležila vse nedostatke. Sedaj pa je mahoma prišlo od občine opozorilo, da mora vsak hišni pomestnik v 14 dneh še predložiti tozadevni načrt za popravilo, ali novo napravo stvari, radi katere je hiša označena kot defektna. Ti opoznili pa so poglani sicer mirnim meščanom kri v glavo, zakaj baš v najhujših mesecih, ko ni ne deharja, ne sneguljke popravljati hiše, ki so biskost desetletja in desetletja dobre in varne. - Lepo bi bilo, da bi se tako izpopolnile, olepšale in opremile z boljimi napravami naše hiše. Mestna občina pa mora vpoštevati sedanja gospodarska krize in se rek: »Hiti počasi«

Mednarodna kolesarska dirka na Jesenicah

Zanimiva sportna prireditve pod pokroviteljstvom jeseniškega župana mag. pharm. g. Zabkarja

Jesenice, 1. avgusta.
Kakor znano, se je na Jesenicah vršila v nedeljo pod pokroviteljstvom župana mag. pharm. g. Zabkarja mednarodna dolžinska kolesarska dirka na progi 180 km, ki je peljala z Jesenic skozi Radovljico, Lesc, Bled, Bohinjko jezero nazaj na Bled, Jesenice in dalje proti Kranjski gori do državne meje na Korenu ter nazaj na Jesenice. Priredilo jo je jeseniško kolesarsko društvo »Zarja«, ki je s potekom te dirke ponovno dokazalo, da se ne straši nika-kega organizacijskega truda in tudi nobenih žrtve ne, kar se tiče naslovne besede »mednarodna«, je bila za tokrat skoraj odveč, kajti od inozemskih dirkačev nismo videli na startu nobenega, kar je glede na splošen gospodarski položaj popolnoma umevno, saj jim vendar naša skromna društva ne morejo nuditi takih pogojev kot je to navada v drugih državah, kjer je kolesarstvo zelo razvito. Zbralo pa se je zato na startu precej naših slovenskih dirkačev in pa šestorica hrvatskih, in sicer: Sorak, Davidovič, Kovač, Klobučar (Orao), še iz nedavne madžarske etapne vožnje znani Škrabl (KSKJ) in pa Ormož (Zeljezničar). Izmed Slovencev so bili: Valant, Abulnar, Rozman, Faninger, Kozmina (prvorazredni), Avbelj, Brtoncelj in Močnik (juniorji). Kakor je bilo določeno, so trije juniorji startali 15 minut pred prvorazrednimi vozači, kateri so jih morali na 180 km kot večletni in stremenirani kolesarji dognati, kajti klasifikacija je bila potem za vse konkurente ena in ista.

Kdor pozna te tri juniorčke, bi takoj na startu rekel, da bodo omenjeni trije fantiči že na 100 ali kvečjemu 120 kilometrih padli v klešče prvorazrednikov. Pa tudi nasledovalci so bili o tem trdno prepričani, kajti že na startu trojice je bilo tu in tam opaziti kak ironičen nasmešek. Tako so se podali v beg ob 5.55 kot prvi Močnik, Avbelj in Brtoncelj, ob 6.11 pa enajstotica glavnih. Takoj iz starta so glavni pategnili na vso moč po lepi gorenski cesti in jo ubirali s hrvatskimi dirkači na čelu naprej. Skupaj se enajstotica drži do Lesc, nakar se za nekaj metrov odtržejo Kozmina, Valant, Abulnar, Rozman in Faninger. Ni na trajalo dolgo in snet so jim za petami Hrvatje. Naprej proti Bohinju se medsebojno kavsajo in par kilometrov pred Bohinjim pade-ta vsled trčenja Valant in Rozman, kjer zadnji zlomi kolo. Kmalu se pa, ko je bilo vse v redu, znajdeja v ubegli skupini. Nazaj proti Bledu vozeč, imajo neki hrvatski dirkači defekte, ki jih stanejo precej zamudnega časa. Tudi Škrabl čuti bolečine v roki, ki si jo je pred nedavnim ranil na neki dirki. Skozi Bled se v napad zažene Faninger, ki v hudem tempu vozi po blejskem klancu proti Lescam: odtrgati se pa ne more, kajti tudi ostali ne spijo. Proti Jesenicam doleti defekt še Soraka, ki vidoč ostro brzino, začne izgubljati korajžo. Za njim Škrabl, Klobučar in Ormož, ki so takoj za Jesenicami zapustili nadaljevanje vožnje. Da je bila borba zelo napeta, naj nam zadostuje povprečna brzina, ki je znašala na Jesenicah (t. j. nekako 125 km prevožene proge) nad 32 km na uro. Na vsem tem pa je čudno, da treh mladih »zajcev« prvorazredniki še niso ujeli, kajti Jesenice je trojica pasirala kakih 11 minut pred njimi in frčala dalje proti Kranjski gori. Glavna skupina, katere se hlabro držita Hrvat Davidovič in Kovač, izgublja vsako nado na uspeh nasledovanja in vozi dalje v zmanjšani brzini. V vodstvu se menjaajo zdaj eden zdaj drugi, le Davidovič in Kovač ni mogoče niti za malo časa spraviti na čelo, kar je tudi povod, da jih Slovenci začnejo gledati nekam postrani. Cesta gre po vijolič se lepi cesti dalje proti Kranjski gori, kjer se na levi dvigajo visoko v nebo

biljasti vrhovi Martuljka in pa drugi grebeni Triglavskega pogorja. Seveda se za te prirodne krasote dirkači ne zmenijo, kajti njih čaka takoj za Kranjsko goro peklenska strmina Podkoren, ki se v hudem vzponu dvigne proti državnji meji, kamor pripelje v dveh kilometrih položne ceste. Prav na tem klancu se vname najboljvitejša faza celotne proge. Par kilometrov pred to strmino je tudi Kovač postal žrtev defekta, a zraven tega mu popusti še krilata matica zadnjega kolesa, kar ga je vrglo iz borbe, v kateri ostane od hrvatskih dirkačev le še energični Davidovič. Medtem ko se ostali prvorazredniki vzpenjajo po omenjenem klancu, so trije pionirji, okrepišči se, že obrnili nazaj proti cilju in se prav na klancu srečali z nasledovalci. Najbrž je bilo tudi to vzrok, da pategne Faninger tak hud tempo ter pusti ostale daleč za seboj. Kot vira se nese fant navzdol po strmini in ima v Kranjski gori že pridobljene kake štiri minute. Tudi ostali sledijo zelo ogorčeno za ubežnikom, pri čemer pade Rozman na nekem zavoju podkorenskega klanca tako nerodno, da se štirikrat zaporedoma prekuce s kolesom vred. Ker pa jo je izkupil zelo poceni brez najmanjše praske ali kolesne poškodbe, se hitro vrže spet na kolo in divje zasleduje, nakar v starih kilometrih tudi ujame tovaršice. Faninger vozi še vedno v isti razdalji naprej, meneč ujeti sprednjo trojico, kar pa ni šlo, kajti tudi ona je prav po mojstrsko udirala in prispe-la na cilj v sledečem redu: 1. Brtoncelj (jeseniška Zarja) v času 6:05.45, 2. Močnik (Disk) za eno kolesno dolžino, 3. Avbelj (Ilirija) za poldruge kolesno dolžino, za njimi pridirja kot 4. Faninger (Pošta) 5:54.45, 5. Valant (jeseniška Zarja) 6:00.45, 6. Abulnar (Ilirija) 6:00.47, 7. Davidovič (Orao, Zagreb) 6:00.48, 8. Kozmina (Primorje) 6:01.00, 9. Rozman (kol. bat.) 6:01.15.

Kakor je razvidno iz rezultatov, je Faninger vozil povprečno brzino na 180 km nekaj nad 30 km na uro, kar je za energičnega fanta zelo pahalno. Pa tudi trojica juniorjev se je z ozirom na težavno in dolgo progo izobno držala ter zadala prvorazrednikom gonko zausnico. Na vsej progi je dirkače tako udirajoče kot nasledovalce na svojem motorju prav očetočavo bdril in jih okrepčeval predsednik Koturškega saveza podpolkovec g. Jaklič, kot oficijalni spremljevalec pa je bil motorist g. A. Čemažar. Posebna zahvala gre ob tej pomembni dirki našim vrlim Gorenjem vseh vasi, skozi katere so dirkači vozili, kajti povsod je bilo opaziti, kako so ti ljudje skrbeli za okrepčevanje dirkačev z raznimi piščami.

Dirka juniorjev novincev na 50 km (proga Jesenice - Podkoren - Jesenice) je tudi pokazala nekaj krepkih fantov prevozišvih progo v lepem času, in sicer: 1. Vrhovnik (Disk) 1:42.10, 2. Štrnik (Disk) 1:42.12, 3. Vilar (Disk) 1:46.50, 4. Novak (jeseniška Zarja) 1:56.23.

Po zaključenih dirkah so se vsi sodelujoči dirkači zbrali v Kazini, kjer jim je bila pripravljena dobra zauska in razdeljeni zaslužnjeni nagrad. Prav leprodravni in bodrili nagovor je na prisotne imel ob tej priliki sam pokrovitelj dirke župan g. Zabkar, ki je podrobno orisal pomen sporta vobče v jugoslovanskem življu in bodrili naše kolesarje, naj nadaljujejo po začrtani poti do večjih in boljših uspehov. Ko so se ljubljanski in drugi dirkači poslovlili od prijetne družbe, so se domaćini, med katerimi so ostali še hrvatski kolesarji, še dalje v medsebojni besedi zabavali.

Naj bo na tem mestu izrečena posebna zahvala tudi vsem onim gg. ki so darovali krasna darila in pa količjak pripomogli k lepemu poteku dirk.

Golovec - eldorado uzmovičev

Tri noči zapored so prišli krast piščance - Straženje nič ne pomaga

Ljubljana, 2. avgusta.

Narava je naklonjena tudi tatovom, to mora priznati vsak, ki pozna nekoliko Golovec. Po več ur daleč z dežele se lahko pritohtopili v mesto po prostranem Golovcu skozi skrivnostne molčice gozdove. Nihče te ne nadleguje in vprašuje, kam si namenjen, nihče ti ne zastavlja poti ter pri-speš srečno in neopaženo nad idilično Hradeckega vas. Prav tako pa lahko tudi neopaženo izginješ iz te vasi pod zavetje Golovca. Dovolj je prostora, da se lahko varno skrije v njem še tako številna tolpa tatov, še celo hajduki iz južnih krajev bi našli tu varno zatočišče. Vsa lega Golovca je kot nalašč za skrivanje. Tudi daleč od mesta se ni treba oddaljevati tatovom in drugim podobnim tičem, saj je skoraj neposredno nad Hradeckega vasio dovolj skrivališč.

Zadnje čase se zdi, da se tega prav dobro zavedajo rami netopirji, ki kar oblegajo uboge meščane, so povsod pričujoči, a jih nihče ne vidi, kot nekakšna črna roka. Ljudje so v večnem strahu, da jih bo kdo napadel ali jih okradel ter vidijo zaradi rastočih skrbi še tem več strahov. Skoraj nobeno noč ne upajo mirno spati, vse skrbno zaklepaajo, okna zapirajo in nekateri trosojo tudi pepel po dvorišču in stražijo ponoči. Skoraj pri vsaki hiši imajo tudi psa, toda zadnje čase se ti psi, ki so sicer vajeni vedno lajati in kazati zobe, niso posebno izkazali.

Od četrtka na petek pomoči so se začeli tatovi agilno udejevtovati. Za takšen nevaren posel človek potrebuje mnogo energije in sil, zlasti, kar mora »delati« ponoči. Zato so se uzmoviči spravili nad piščance. Najprej so izgnali pri mesarju. Mesarjev pes je ležal žalosten drugo jutro na dvorišču in ni imel teka. Kure so bile preplašene, ljudje pa nič manj. Uzmoviči so se vthotapili na skrito dvorišče in se drvarnice izbežali mastne piščance.

Najbolj agilni so bili prihodnjo noč. Obkralji so več hiš. Pa tudi k mesarju so se vrnili, nedvomno se jim ugajali njegovi piščanci. Prvič so odnesli 4, drugič 5. Vsa pažnja ter vsi varnostni ukrepi niso nič pomagali. Tudi pri drugi hiši so pobesali piščance. Pri samaki uradnici se se pa napili mleka ter strahili tako okrog hiše, da

je nesrečnica na vse grlo kričala in klicala na pomoč. Obiskali so okrog 5 hiš, pri eni so jih spodili, ko je podjeten uzmovič že zložil rože z okna na tla ter se hotel bos vthotapiti v hišo. Zbežal je pod kozolec, kjer je odločil čevlje, potem ga je pa vzela noč. Pri nekaterih hišah so se baje založili tudi z obleko, sploh pa ne izbirajo mnogo, vzamejo vse, kar jim pride pod roke.

Ker jim je začela iti piščena v klasja, so se vrnili seveda še tretjo noč. Zopet so obiskali mesarja ter mu odnesli 3 piščance. Piške so pač vedno dobre, tudi v vročini. Vse zaklepanje in straženje ni nič pomagalo. Tudi uradnico so prišli zopet strahiti. To noč je spala pri njej neka znanca, da bi je ne bilo preveč strah. Zenski sta pa zato tem bolj kričali, ker sta bili dve.

Kaj in koliko so že pokradli in koliko še bodo, je težko povedati. Ljudje so seveda pripravljeni na najhujše in ne pričakujejo od nikogar pomoči. Saj jim pač nihče ne more pomagati, sicer bi jim bil že pomagal.

Iz Kranja

Ravnateljstvo državne realne gimnazije v Kranju sprejema prijave za popravne (tudi za nižji tečajni izpit) in razredne izpise do 24. avgusta do 11. ure. Ti izpiti se bodo vršili 25. in 26. avgusta po razporedu, ki bo nabit na oglasni deski. Prijave za sprejemni izpit v I. razred se sprejemajo do 26. avgusta. Sprejemni izpit se bo vršil 27. avgusta od 8. ure dalje (po odloku min. prosvete). - Ravnateljstvo opozarja učence V. in VI. razreda, naj pravočasno vložijo prošnje za izpise pri razrednih meje. (Pri vpisu v V. razred ne sme biti učenec starejši od 17 let, pri vpisu v VII. razred pa ne starejši od 19 let (§ 35 zak.). Vsek učenec si mora pred vpisom preskrbeti potrdilo pristojne davčne uprave o višini skupnih neposrednih davkov, ki jih plačuje sam ali njegovi starši. (Tudi v slučaju, da ne plača nobenega neposrednega davka.) Vpisovanje se bo vršilo: 1.) dne 1. septembra za I. in II. razred; 2.) dne 2. septembra za III. in IV. razred; 3.) dne 3. septembra za V. in VI. razred; 4.) dne 5. septembra za VII. in VIII. razred. Natančnejša navodila o pričetku šolskega leta bodo objavljena na oglasni deski.

P. Decourcelle:

14

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Prokletstvo je čutila, da se je stara grofica sicer uklonila sinovi volji, da pa še vedno tli v njenem srcu odpor proti nji.

Komaj leto dni po poroki je dobila Helena sina, dočim je ostala Carmen brez otrok. Sina! Potomca, ki bo ohranil plemeniti rod Montlaurov in Penhoetov. Grofica je kar žarela od nosenosti.

Sin, krepak deček, ki je komaj odprl oči, pa se je že smehljaj babici. Na vsem svetu ni takega korenjaka, je trdila vsa srečna babica.

Carmen in njen mož sta mladima zakoncem skoraj malo zavidala toliko srečo.

Nekega dne so pa zagrmeli nebo in tih zakonske sreče črni oblaki in udarila je strela.

Stari tovariši s politehniko so bili pregovorili Ramona, da je vstopil kot inženjer v upravni svet nove železniške dehiške družbe, ki je pa kmalu propadla, ker so jo imeli v rokah izkoriščevalci.

Nekega dne se je vrnil Ramon domov ter priznal pričo Helene, Saint-Hyrieix in Carmen, da je uničen.

Vsi so ga pomilovali. Helena je pokazala seveda mnogo poguma in požrtvovalnosti. Plakala je z Ramonom, ki mu je srce pokalo pri misli na mračno bodočnost. Tolažila ga je in bodrila, njena ljubezna je delala čudeže, da mu olajša udarec, ki ga je bil tako nepričakovano zadela.

In tedaj se je zgodilo, da je zvedel za Ramonovo nesrečo njegov stari prijatelj George Nerville, zaposlen kot inženjer pri kopanju Panamskega prehlava. Nerville je potreboval poštenega in nadarjenega pomočnika, ki bi se lahko zanesel nanj.

S ponudbo se je obrnil torej na Ramona, ki je seveda takoj pristal. Ni pa šlo brez bojev. V Panamo ni mogel vzeti žene in sina in misel na ločitev mu je trgala srce.

Helena je bila še tako mlada, niti dvajset let ji še ni bilo! On bo daleč in kdo ve, če se njeno neizkušeno in naivno srce ne vname za drugega. Ljubosumnost — ljubosumnost, ki je imela svoj izvor in svoje opravičilo v podedovani špansko-ameriški krvi, pretakajoči se po Ramonovih žilah.

In Ramon je odpotoval. Že dve leti se je mudil v Panami, a bil je od prvega dne v stalnih stikih s svojimi dragimi.

Vsi so mu pridno pisali — mati, sestra, svak, zlasti pa Helena. Z njeno pismo, polna nežne ljubeznosti, so bila pravi dnevniki o vseh dogodkih in prvih korakih dragega sinčka.

A moža je v vsakem pismu prosila — naj ji podrobno opiše svoje novo življenje. Dragi Ramon!... Ah... da, bila je zelo vesela, da je mogla obvarovati svojo vsakojako strašno nesrečo.

Toda navzlic vsemu prizadevanju se ni mogla otresti strahu, ki jo je navdajal pri misli, da utegne priti resnica prej ali slej na dan.

Komaj se je ustavila kočija pred hišo, je prihitela Carmen Heleni naproti. Carmen je bila pravo nasprotje svoje švakinje. Njen obraz, pa tudi njene roke in noge so pričale o ognjenitem temperamentu.

Objela je Heleno, jo odvedla v svoj salonček in zaklenila vrata.

— No? — je vprašala z drhtečim glasom.

— Rešena si! — je odgovorila Helena.

— Ah, sestra, kako sem ti hvaležna!... Torej se je udal?

— Da.

— Ah, pripoveduj mi, pripoveduj! Vse mi povej. Ubogi Robert, kako si trpel! Moj mož je odšel, da se pripravi na pot, vrne se šele k obedu.

In Helena je povedala Carmen vse podrobnosti svojega srečanja z ritmoistrom. Med njenim pripovedovanjem je Carmen bridko plakala. Ko je končala, jo je Carmen vsa objokana krepko objela.

— Ah!... Sestra! Kako naj se ti zahvalim? — je vzkliknila.

— S tem, da pozabiš, kar je bilo, — je odgovorila Helena. — Nočem ti prigovarjati, da si iztrgaš iz srca ljubezen do svojega otroka. To bi bilo kruto. Ohrani mu svoje srce in bodi prepričana, da bo oče dobro skrbel zanj. Pač si pa moraš iztrgati iz srca vse korenine pregrešne strasti, ki te veže na ljubčka. Naj izgihne ta strast v ognju s pismi, ki so naju veljali toliko solz in ki jih sežeš jutri, takoj, ko jih dobiš.

— Kaj praviš? Mar jih nimaš pri sebi? — Ne. Robert je bil v Toursu. Poslal je pa po pisma zvestega slugo in mi dejal, da jih najdeš jutri na običajnem kraju. — Na običajnem kraju? — je ponovila Carmen. — Zdelo se je, da hoče Heleni nekaj povedati, pa se ne more odločiti. Helena njene trenutne zadržke ni opazila. — Dobro, — je dejala Carmen, — pojdem tja... zadnjič.

— Ali se tvojemu možu to ne bo zdelo sumljivo? — Ne. Priprave na odhod in ministrova navodila ga okupirajo tako, da nima kdaj misliti name.

— Ali se mu moja odsotnost ni zdelala čudna?

— Saj jo je komaj opazil. Pojasnila sem mu, kakor sva bili domenjeni, da si v Penhoetu pri materi. Toda njegove misli so bile daleč nekje in menda me sploh niso slišali.

— Tem bolje.

— Zdaj pa pojdi počivat, draga sestrčina. Jaz moram pripraviti še nekaj za pot. Pazi zlasti, da se zvečer vrpič mojega moža ne izdaš.

— Bom že pazila, nič se ne boj. Znova sta se objeli in razšli. Helena je odšla v svoje sobe. Mučila jo je misel na laž. Prvi hip na to ni pomislila, zdaj, ko je neobhodnost zahtevala to novo žrtv, je pa tem bolj trpela.

Zatopila se je v pisanje dolgega pisma svojemu možu, ko je naenkrat pozvonilo k obedu.

V jedilnici je našla svaka zatopljene v skrbi.

— No, draga Helena, kako ste potovali? — jo je vprašal.

— Imenitno! — je odgovorila mlada žena nekam v zadregi.

— Kaj je vam pa naročila naša mati?

— Naša mati?

— Da. Ali je vam svetovala poslušati moj nasvet in spremiti naju v Guyano?

— Strinja se z menoj, — je odgovorila Helena, — da tega krasnega načrta ni mogoče uresničiti. Zdravje mojega sinčka mi ne dovoljuje tega. A morda bi tudi Ramon ne bil zadovoljen, če bi se naenkrat odločila za tako dolgo pot.

— Da. Morda ima gospa grofica prav in vi tudi, — je pritrdil Saint-Hyrieix. Toda ne morem si misliti, da bi ostali tu v Parizu tako sama. A morda se hočete preseliti v Penhoet k babici in detetu?

Mata Hari v filmu

Film, ki prikazuje burno življenje lepe vohunke, je že izdelan

16 let je že minilo od tragične smrti slavne vohunke Mate Hari, ki so jo ustrelili Francozi v gozdu pri Vincennes. Zapeljiva lepota je delila usodo mnogih, ki so med vojno resnično ali samo dozdnevno vohunili. Dočim so pa vsi drugi več ali manj pozabljeni, se je spomin na skrivnostno plesalko še ohranil. Fantazija se je polastila njene usode in zanimanje za to skrivnostno lepoto se menda ne bo nikoli poleglo. Še

General Ma mrtev

Kitajski general Ma ali Mačcheng, ki je delal Japoncem v severni Mandžuriji zadnje čase toliko preglavic, je padel baje v krvavi bitki med Kitajci in Japonci. Bitka je trajala dva dni in sicer blizu mesta Ankutšin severozahodno od Harbina. Japoncem četam je poveljeval general Tanaka. Padlo je tudi 200 mož generalove telesne straže.

Truplo generala Ma so našli pod kupom drugih trupel. Trupla njegovih vojakov iz telesne straže so ležala okrog njegovega trupla, kar pravi, da mu je bila telesna straža zvesta do zadnjega trenutka in da se ni umaknila z bojišča, čeprav je bilo jasno, da je bitka izgubljena. Le nekaj vojakov generalove telesne straže je ostalo živih. General sam je dobil več smrtnih strel iz strojne puške, tako da je bilo njegovo truplo vse preluknjano.

Podjetna kraljica lepote

Mirrele Lefargeova je iz zelo ugledne toulonske rodbine, pa je ravnila zelo nedostojno s svojim kraljevskim dostojanstvom, ki ji je bilo prisojeno tri leta zapored na lepotni konkurenci na franc. rivijeri, ko je bila izvoljena za kraljico lepote. Velika čast ji je šla najbrž preveč v glavo in mislila je, da ji je kot kraljici lepote vse dovoljeno. Začela je slepariti kar na debelo. Sicer so jo take skomine obhajale tudi že prej, pa se je bala posledic in šele ko je postala kraljica lepote, je stopila pogumna na polzko pot. Že kot 14 letno dekletce je pobegnila z doma in začela svojo pustolovsko karijero na jugu Francije.

Kot kraljica lepote je pa nastopala večinoma v vlogi odvetcinice. V odvetniškem talarju je nastopala v sodnih dvoranah, po uredništvih se je izdaja-

zda, 16 let po njeni smrti, se javnost živo zanima za njo. Nedavno so hoteli prodati v Parizu hišo, kjer je Mata Hari stanovala do svoje aretacije. Hiša stoji v pariškem predmestju Neuilly. To je lepa, velika vila v angleškem slogu, ki bi jo marsikdo rad kupil, saj je tudi v Parizu veliko pomanjkanje stanovanj, toda ljudi se polašča groza, ko zvedo, kdo je stanoval v tej hiši. In tako ni nikogar, ki bi hišo kupil. Vila Mata Hari je prišla sicer na javno dražbo, toda noben kupec se ni oglašil. Samo za hleve se je našel interes in sicer debel gostilničar, ki jih je preuredil v javni lokal, v kavarno Mate Hari, ki je dobila ime »Pri lepi vohunki«.

Okrog Mate Hari je spredla človeška fantazija venec zagonetnosti; eno je pa gotovo, da je bila plesalka izredno lepa in očarljiva. Njeno vohunstvo bi ne moglo biti tako uspešno, da ni očarala vsakega moškega, ki se ji je približal. Na moške je imela tako močan vpliv, da so bili popolnoma v njeni oblasti. Fantastično in burno življenje na Holandskem rojene in na Javi odrasle lepote se kar samo ponuja za film. Zato ni čuda, da je prišla filmska industrija v iskanju primerne grafičarke za nov film Grete Garbo na misel obdelati za film pustolovsko življenje Mata Hari. Znano filmsko podjetje Metro Goldwyn Mayer je film, ki prikazuje življenje Mate Hari, že izdelalo in prihodnji teden bodo že videli ta film na Dunaju. V glavni vlogi nastopa slavna filmska igralka Greta Garbo.

la za novinarko in pod slavnimi imeni je najemala po najlepših hotelih sobe. Izposodila si je mnogo denarja, kupovala krasne obleke, kozuhovino in dragulje, ne da bi kaj plačala. Najnovejši sleparije je uganjala pod imenom pariške odvetcinice Andree Chantalove, ki je naenkrat dobila cel kup računov in opominov, pa je seveda ostrmelala, ker ni imela pojma o nakupu v računih navedenega blaga. Velika spretnost podjetne kraljice lepote se je pokazala tudi v tem, da je znala brez sledu izginiti in da jo policija zdaj zamaš isče.

Brezplačna reklama

Ni vedno dobro, če je človek prevnet zaščitnik morale. O tem se je prepričal tudi pariški duhovni oče Betlehem, znan po svojih energičnih nastopih proti nemoralnim plakatom in tisku. Mož je nehoti napravil dobro reklamo nekemu knjigarstvu na Avenue de Orleans, misleč, da bo storil nekaj za povzdigo javne morale. Že opetovano je ta pariški Savonarola trgal po mestu filmske plakate, ki so bile na njih ženske razgaljene bolj, nego se je zdelo strogemu čuvarju morale dostojno. Te dni je pa opazil pri knjigarstvu na Avenue de Orleans v izloži pohujšljive ovojne knjig. Začel se je zgrazati in glasno dajal duška svojemu ogorčenju. Seveda se je kmalu zbralo okrog njega vse polno radovednežev, ki so se po božnem možu posmehovali. Sramežljivi duhovni oče je imel na množico radovednežev celo kratko pridigo o propadanju morale.

Slednjč je prišel knjigarstvo iz trgovine in ko so mu povedali, kaj se je zgodilo, je dejal: »Nisem prišel, duhovni oče, da bi se z vami prepiral, temveč da bi prodajal.« In res so bile kmalu prodane vse knjige, ki jih je bil pater Betlehem prokel in knjigarstvo si je zadovoljno mel roke.

Bat'a o svojem nasledniku

Uredništvo »Zlina« je našlo zanimiv dokument, ki odgovarja na vprašanje, zakaj se Bat'ine tvornice niso ustavile niti za eno uro po smrti svojega ustanovitelja in zakaj je šlo poslovanje po vseh Bat'inih delavnicah in prodajalnah mirno svojo pot. Bat'a je namreč že davno mislil na svojega naslednika in je tudi točno povedal, kakšne želje ima v tem pogledu. Njegova, šele zdaj najdena izjava se glasi:

Problem svojega naslednika sem začel reševati pred 36 leti, ko sem dobil prvega pomočnika. Nikoli ni bil ključni pomočnikov, zlasti pa ne mnogo pomočnikov, če bi bil organiziral svoje delo tako, da bi bil pri njem nepogrešljiv. Enako pa ne moremo potrebovati ljudi, ki hočejo ostati dinarji. Odpustil sem pred leti pomočnika v skladišču, ki je nosil bale na hrbtnu, namesto da bi jih prepusil dvigalu, ko mi je odgovoril, da je to stvar ravnanja, on pa da hoče ostati samo pošten delavec. Nobeno podjetje se ne more razmahniti, če ne najde načina, kako izpreminjati dinarje v ravnanje. Tistega dne, ko se nam je posrečilo rešiti ta problem, je bilo rešeno tudi vprašanje bodočega vodstva naših tvornic.

Svoja trupla ponujajo

Na svetu so bili vedno čudaki, ki so prišli na originalno misel, prodati svoje truplo anatomičnemu inštitutu. Vodila jih je napačna domneva, da je odsluženo človeško telo zdravnikom dobrodošlo in da se lahko človek pred smrtjo proda. Zalosten dokaz, kako težke čase preživljamo, je tudi dejstvo, da dobiva današnji anatomični inštitut sedaj na leto najmanj 1000 takih ponudb. Večinoma se obračajo na anatomični inštitut siromašni ljudje, ki bi radi zvedeli, koliko bi mogli dobiti za svoje telo, ko ugasne v njem življenje. Mnogi, ki nimajo niti vsakdanjega kruha, se ponujajo celo za 20 ali 10 šilingov. Nad 200 šilingov ne zahteva nihče. Vsak pa zahteva takojšnjo plačilo. Toda anatomični inštitut ne kaže nobenega zanimanja za take kupčije. Pri tem lahko nastanejo težkoče, kajti če dotičnik, ki je svoje telo prodal, odide le v okolico mesta in tam umre, je težko uveljaviti pravico do njegovega trupla.

Človek mora zapustiti svoje truplo anatomičnemu inštitutu v oporoki, ne pa prodati ga. Tudi teh primerov je zdaj vedno več. Ljudje, ki zapuste svoja trupla anatomičnemu inštitutu testamenterično, se dele v dve skupini. V eni so večinoma intelektualci, ki jih prav nič ne zanima, kaj bo po smrti z njihovimi zemskimi ostanki, a jih pokopljejo ali sežgo ali pa pridejo pod nož. Mnogi pa hočejo biti kľub temu svečano pokopani in žele, da anatomični inštitut po uporabi vrne njihovo truplo sorodnikom, da ga pokopljejo. Za to je pa potrebno skoraj leto dni, kajti anatomični inštitut trupla v posebnih shrambah preparira in pusti ležati več mesecev. V drugi skupini so pa siromašni ljudje, ki hočejo prihraniti sorodnikom stroške za pogreb in v oporoki določijo, naj izroči njihove zemске ostanke anatomičnemu inštitutu, ki potem poskrbi tudi za pogreb. Anatomičnemu inštitutu pripadejo sicer samo oni mrličji, ki se za njihov pogreb prve dni po smrti nihče ne javi.

V gostini

Krčmar: Zakaj se se pa tako gledaš v to vino?

Gost: Prenešujem, kolika škoda je, da voda ni rdeča, vino pa brez barve. Bi vsaj človek takoj spoznal, če je vinu primešana voda.

ŠPEDICIJA TURK

LJUBLJANA Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošiljk, in to nitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravnih zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban šte. 2157.

PREVAZANJE

vsakovrstnega blaga, oddasi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjs. uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. 117

Telefon interurban šte. 2157.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plačo se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakovi — Na vprašanje brez znakov se odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

NEPREMIČNOSTI

PRILožNOSTNI NAKUP

Kompletno urejena tovarna perila z novim električnim pogonom, ustanovljena pred 2 leti, v obratu 13 najnovejših specialnih strojev z vsem pripadajočim inventarjem zelo ugodno naprodaj. — Na ogled v Mariboru, Dravska ulica 10. 3004

ZIVALI

SAMICE rdečega Kardinala in Diamant Amandine nudi Import Zivali, Bled 2. 2996

PRODAM

ZLOBLJIVO POSTELJO prodaja Ana Cernivec, Gradišče št. 14. 3006

VOZ Z DIRO

na vzmetih ter dva mala vozčka na štirih kolesih prodam. Anton Petkovšek, Dolnji Logatec. 3001

Dobro ohranjen POHISTVO in železen štedilnik prodam po nizki ceni. Ogleda se: Dolenjska cesta 88. 2999

ČEVLAJ. ŠIVALNI STROJ ploški stroj »Singer«, dobro ohranjen, prodaja Franc Pužem, Naklo. 2995

STANOVANJA

LETOVANJE V BOHINJU Vam zelo poceni nudi hotel-pension »Triglav«, Bohinjska Bistrica. — Velik park in solne kopeli. V sezoni 35 do 55 dinarjev, po sezoni Din 25 do 45.— 2992

GLASBA

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE PO 1.— Din posojuje »Slagere«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktoria« palače) in Maribor, Slovenska ulica 18. 70-T

KRATEK KLAVIR znamenite Lumer, ugodno prodaja Janja Joško, Dovoje-Mojstrana. 2993

SLUŽBE

VETNARSKI DELAVEC

srednjih let, neoznačen, več celokupnega vrnarstva, išče službo po dogovoru. — Franjo Zvonar, Dečji dom, Osijek 1, Strossmayerjeva ulica br. 71. 3002

UCENCA

s primerno šolsko izobrazbo, s plačo po dogovoru — sprejme I. Pečnik, trgovina z mešanimi blagom, Ježica pri Ljubljani. 3000

POUK

AKO HOČETE SVOJO HČERKO res dobro trgovsko izobraziti, tedaj jo vpišite v Gorazdov učni zavod (preje Gärtnerjev tečaj). Prvovrstna učna metoda — radi tega izvrstni učni uspehi. — Sprejema samo dekleta! Vpisna dneva 2. in 3. avgust od 8. do 12. in od 2. do 5. ure. — Numska ulica št. 19. 2998

GOSTILNA NOVI SVET

V »KOFJI« LOKI Kapucinsko predmestje — se pripravljajo cenj. občinstvu, letovišarjem in turistom. Celodnevna popolna oskrba 30 do 40 Din. Abonenti po dogovoru. Zračne in čiste sobe. 2974

KUPIM

RABLJENIH SODOV

za vino, od 10—400 litrov, kupim vsake množine. Ponudbe na naslov: Franjo Serbedžija, trgovec, Virovitica. 3003

RAZNO

VINA

pristna dalmatinska in slovenska, na debelo in na drobno čez ulico od 4 Din naprej pri »Dalmaciji«, Gosposvetska 13, Kolizej. 2884

BUKOVA DEVA

dostavljena na dom; cela dinarjev 110.—, žagana Din 120.—, klana Din 130.— za 1 m³. — Putrich, Dolenjska cesta št. 6. 2972

Najcenejši nakup!

KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 72/T

ČEVLJI

NA OBROKE »TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti operi).

PUHASTO PERJE

čisto, čobano, kg po 48 Din, drug avrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštne povzetju — L. Brošović, Zagreb, Illica 82. 2947

Klišaje

oseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Južografika

Sv. Petra nasip št. 23
Telefon 2456